
Januar 2022

Redegørelse om behandling af klagesager fra Udbetaling Danmark 2020

Ankestyrelsen

ANKESTYRELSEN

Telefon: 33 41 12 00 mandag til fredag klokken 9-15

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 statsservice

Mailadresse: ast@ast.dk

Hjemmeside: www.ast.dk

ISBN nr.: 978-87-7811-406-8

Indholdsfortegnelse

KAPITEL 1 FORORD	5
KAPITEL 2 SAMMENFATNING	6
Nøgletal 2020	7
Tal og tendenser på de enkelte områder	8
KAPITEL 3 ÅRSAGER TIL AT AFGØRELSER IKKE STADFÆSTES	18
Retlige spørgsmål	18
Ankestyrelsens reaktionsmuligheder	19
Materielle og formelle fejl i sagsbehandlingen	20
Påtale af sagsbehandlingsfejl i sagerne	21
KAPITEL 4 ANKESTYRELSENS SAGER PÅ UDBETALING DANMARKS OMRÅDER	23
Tilgang af sager	23
Afsluttede sager	24
Realitetsbehandlede sager	25
KAPITEL 5 BARSELSDAGPENGE	30
Sager om barseldagpenge i tal	30
Tendenser i sager om barseldagpenge	32
KAPITEL 6 BOLIGSTØTTE	38
Sager om boligstøtte i tal	38
Tendenser i sager om boligstøtte	41
KAPITEL 7 FAMILIEYDELSER	43
Sager om familieydelser i tal	43
Tendenser i sager om familieydelser	47
KAPITEL 8 NATIONAL PENSION	48
Sager om national pension i tal	48
Tendenser på området national pension	50
KAPITEL 9 INTERNATIONAL PENSION	53
Sager om international pension	53

KAPITEL 10	LOVVALG	56
	Sager om lovvalg i tal	56
	Tendenser i sager om lovvalg	58
KAPITEL 11	KONTANTHJÆLPSLOFTET	61
	Sager om kontanthjælpsloftet i tal	61
	Tendenser på området kontanthjælpsloftet	63
BILAG 1	BAG OM TALLENE	64
BILAG 2	SAMARBEJDET MED UDBETALING DANMARK 65	
BILAG 3	PRINCIPAFGØRELSER	67

Forord

Siden 2013 har Ankestyrelsen skullet udarbejde en årlig redegørelse om sagsbehandlingen i Udbetaling Danmark på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen i løbet af året.

Redegørelsen skal efter Udbetaling Danmark-lovens § 19, stk. 4, angive årsagerne til, at Udbetaling Danmarks afgørelser ikke stadfæstes. Derudover skal redegørelsen efter bemærkningerne til lovforslaget indeholde en beskrivelse af de tendenser mv., der tegner sig som følge af den gennemgåede sagsbehandling.

Redegørelsen indeholder også statistik over påtalte sagsbehandlingsfejl.

Redegørelsen indeholder statistik mv. vedrørende lovområderne:

- Barselsdagpenge
- Boligstøtte
- Familieydelse
- National pension
- International pension
- Lovvalg
- Kontanthjælpsloft og jobpræmie
- Fleksydelse
- Efterlevelseshjælp efter aktivlovens § 85a
- Hjælp efter aktivlovens § 6
- Reintegrationsydelse
- Delpension.

Vi har heller ikke i 2020 ikke modtaget sager om sygedagpengeforsikring. På grund af det lave sagsantal har vi valgt at medtage sager efter lov om fleksydelse, sager om delpension og sager om efterlevelseshjælp og om hjælp efter aktivlovens § 6 samt om reintegrationsydelse efter repatrieringsloven samlet under diverse love.

Redegørelsens datagrundlag er baseret på udtræk i Ankestyrelsens interne journalsystem på fx journalnumre, afgørelseskoder og emneord.

Redegørelsen offentliggøres elektronisk på Ankestyrelsens hjemmeside.

Sammenfatning

Denne redegørelse handler om Ankestyrelsens behandling af klagesager fra Udbetaling Danmark i 2020. Redegørelsen indeholder statistik om de indkomne og behandlede sager på Udbetaling Danmarks områder.

Redegørelsen har særlig fokus på følgende lovområder:

- Barselsdagpenge
- Boligstøtte
- Familieydelse
- National pension
- International pension
- Lovvalg
- Kontanthjælpsloftet og jobpræmie

Af redegørelsen fremgår tal om:

- Tilgangen af sager
- Afsluttede sager
- Realitetsbehandlede sager

Herudover har vi opgjort tal over, hvor mange sager vi har udtalt kritik i fordelt på sagsområder, og hvilke sagsbehandlingsfejl vi har påtalt i sagerne.

Derudover indeholder redegørelsen de vigtigste tendenser, som vi har set på de enkelte sagsområder i 2020, ligesom vi har set på, om der er sket en udvikling i nogle af de tendenser, som vi beskrev i redegørelsen for 2019. Under tendenser beskriver vi, hvilke sagsbehandlingsfejl vi har set i nogle af klagesagerne. Derudover beskriver vi nogle uhensigtsmæssigheder, fx lang sagsbehandlingstid eller misvisende breve, som vi også har set i nogle klagesager, men som hverken betyder, at afgørelserne ikke kan stadfæstes, eller at vi har grundlag for at udtale kritik.

NØGLETAL 2020

TAL FOR HELE UDBETALING DANMARKS OMRÅDE

Indkomne sager:

- Ankestyrelsen modtog i 2020 4.022 klagesager, afgjort af Udbetaling Danmark. I 2019 modtog vi 5.025 sager.
- De sagsområder, hvor Ankestyrelsen modtog flest klagesager, var boligstøtte (39 procent), familieydelse (23 procent) og national pension (18 procent).

Afsluttede sager:

- Ankestyrelsen afsluttede 5.027 sager, hvoraf 4.549 blev realitetsbehandlet og 478 sager, svarende til 10 procent, blev afvist eller bortfaldt.
- Hovedparten af de afsluttede sager vedrørte boligstøtte, som udgjorde 42 procent, og familieydelse og national pension, som henholdsvis udgjorde 24 procent og 17 procent af de afsluttede sager.
- 84 procent af de realitetsbehandlede afgørelser blev stadfæstet, syv procent blev hjemvist, og ni procent ændret. På lovvalgsområdet stadfæstede vi 50 procent af sagerne, mens vi stadfæstede alle sagerne vedrørende kontanthjælpsloftet og jobpræmie.
- Der er ikke megen forskel i forhold til tallene for 2019, hvor vi realitetsbehandlede 4.450 sager. 85 procent af afgørelserne blev stadfæstet, syv procent blev hjemvist, og otte procent ændret.

Påtale af sagsbehandlingsfejl:

- Der blev påtalt sagsbehandlingsfejl i 29 procent af de realitetsbehandlede sager. I 2019 skete det i 45 procent af sagerne. Der er påtalt sagsbehandlingsfejl i både ændrede, hjemviste og stadfæstede sager.
- Når sager, på trods af påtale af sagsbehandlingsfejl er stadfæstet, skyldes det ofte, at Udbetaling Danmark har rettet op på fejlen i genvurderingen. I andre tilfælde har Ankestyrelsen rettet op på fejlen ved vores sagsbehandling.

- I sager om barselsdagpenge er der udtalt kritik af sagsbehandlingsfejl i 38 procent af sagerne, og i sager efter boligstøtteleven er der udtalt kritik i 36 procent. På området familieydelse har vi påtalt sagsbehandlingsfejl i 30 procent af sagerne. I sager om national pension og om lovvalg er der udtalt kritik i 17 procent af sagerne. I sager efter diverse love, om international pension og om kontanthjælpsloft og jobpræmie kritiserede vi sagsbehandlingsfejl i henholdsvis 14 procent, ni procent og tre procent af sagerne.

Hvilke sagsbehandlingsfejl har vi påtalt:

- Ankestyrelsen har i 13 procent af de realitetsbehandlede sager påtalt, at Udbetaling Danmarks begrundelser i afgørelserne er mangelfulde. Det drejer sig på barselsområdet, boligstøtteområdet og pensionsområdet særligt om begrundelser for beregninger af ydelser og opgørelser af krav.
- Ankestyrelsen har i otte procent af de realitetsbehandlede sager udtalt kritik af manglende overholdelse af genvurderingsfristen på fire uger.
- I 2019 påtalte Ankestyrelsen mangelfuld begrundelse i 16 procent af de realitetsbehandlede sager og manglende overholdelse af genvurderingsfristen i 30 procent af sagerne.

Tallene er nærmere uddybet i afsnittene om de enkelte lovområder.

PRAKSISKOORDINERING

Ankestyrelsen holder regelmæssige ERFA-møder med Udbetaling Danmark på de enkelte lovområder, hvor vi bl.a. tager de tendenser og fejl, som vi ser i sagerne, op. Vi oplever generelt, at Udbetaling Danmark i vidt omfang retter op på de problemer, som vi påpeger. Dette afspejles fx i, at antallet af sager, hvor der udtales kritik for sagsbehandlingsfejl, er faldende.

TAL OG TENDENSER PÅ DE ENKELTE OMRÅDER

BARSELSDAGPENGE

Indkomne sager

I 2020 modtog Ankestyrelsen 497 sager om barselsdagpenge.

Afsluttede sager

Vi afsluttede 475 sager om barselsdagpenge, hvoraf 433 blev realitetsbehandlet, hvilket svarer til 91 procent af det samlede antal afsluttede barselsdagpengesager.

Udfaldet af realitetsbehandlede sager de seneste tre år

På barselsdagpengeområdet er andelen af stadfæstede sager steget fra 81 procent i 2018 til 83 procent i 2019, hvorefter der igen er der sket et lille fald i antallet af stadfæstede sager til 81 procent i 2020. Andelen af hjemviste sager er faldet fra otte procent i 2018 til seks procent i 2019. I 2020 steg andelen igen til otte procent. Andelen af ændrede sager er faldet en smule fra 12 procent i 2018 og 2019 til 11 procent i 2020.

Påtale af sagsbehandlingsfejl

Der blev udtalt kritik af sagsbehandlingsfejl i 104 af de 350 stadfæstede sager, hvilket svarer til 30 procent. Vi har især påtalt begrundelsesmangler, hvilket er sket i 15 procent af de stadfæstede sager. I fem procent af disse sager har vi kritiseret henholdsvis vejledningen, klagevejledningen, og at genvurderingsfristen overskredet.

Andelen af stadfæstede sager uden kritik er steget fra 37 procent i 2018 til 62 procent i 2019 og til 70 procent i 2020.

Tendenser

Covid-19 har i 2020 været årsag til, at vi har modtaget og afgjort et antal sager om, hvorvidt fravær pga. smittefare kan anses for graviditetsbetinget fravær.

Gravide er optaget på listen over personer i øget risiko for et alvorligt sygdomsforløb, hvis de bliver smittet med Covid-19.

Vi har i seks af sagerne efter en konkret vurdering ændret Udbetaling Danmarks afgørelse og anerkendt fravær som følge af Covid-19 som graviditetsbetinget fravær.

Vi har i 2020 også modtaget en del sager, hvor fristen for at ansøge om refusion af barselsdagpenge eller ansøge om barselsdagpenge ikke er overholdt, og hvor det er anført, at corona situationen har medført, at man ikke har fået ansøgt.

Vi har i disse sager stadfæstet Udbetaling Danmarks afgørelser om ikke at dispensere for ansøgningsfristen.

Vi har i 2020 ændret 15 sager om beregning af barselsdagpenge. Der har været tale om forskellige problemstillinger, men der har især været tale om sager vedrørende antallet af

ugentlige timer, der skulle indgå i beregningsgrundlaget. Vi har afgjort, at hvis der er tale om tilbagevendende overarbejde, skal barselsdagpengene også beregnes på grundlag af disse timer, uanset der er en kontrakt på et fast timeantal. Vi har også ændret sager om beregningen af barselsdagpenge til selvstændige.

I sidste års redegørelse beskrev vi, at vi fortsat så sager, hvor Udbetaling Danmark ikke registrerede telefoniske henvendelser efter afgørelsen som en klage over afgørelsen, men ikke i samme omfang som tidligere år. Vi har registreret kritik-emneordet "klagevejledning" i disse sager. Kritik-emneordet anvendes også, hvis klagevejledningen i afgørelsen mangler eller er mangelfuld. I 2019 påtalte vi klagevejledningen i syv procent af sagerne om barselsdagpenge.

I 2020 har vi anvendt kritik-emneordet "klagevejledning" i fem procent af sagerne. Der er tale om sager, hvor den telefoniske henvendelse ikke er registreret som en klage.

I redegørelsen for 2019 beskrev vi, at vi fortsat så sager om fejludbetalinger, hvor Udbetaling Danmarks system efter det oplyste ikke har kunnet udbetale et restbeløb, men i stedet har udbetalt det fulde korrekte beløb for perioden for derefter at kræve det beløb tilbage, som borger allerede har fået udbetalt.

I 2020 har vi stadig set sager om tilbagebetaling. Hvis Udbetaling Danmark vurderer, at borger skal have delvist medhold i en klage, nedsætter Udbetaling Danmark ikke tilbagebetalingskravet. I stedet udbetales hele det korrekte beløb, hvilket betyder, at borger får et endnu højere tilbagebetalingskrav, fordi hele det beløb, som borger tidligere fejlagtigt har fået udbetalt, herefter kræves tilbagebetalt.

BOLIGSTØTTE

Indkomne sager

I 2020 modtog vi 1.565 klagesager om boligstøtte.

Afsluttede sager

Vi afsluttede 2.093 sager i 2020, hvoraf de 1.883 blev realitetsbehandlet, og 210 sager blev afvist eller bortfaldt. De realitetsbehandlede sager svarer til 90 procent af det samlede antal afsluttede boligstøttesager.

Udfaldet af realitetsbehandlede sager de seneste tre år

Andelen af stadfæstede sager er steget fra 68 procent i 2018 til 79 procent i 2019 og endelig til 84 procent i 2020. Andelen af hjemviste sager er faldet fra 25 procent i 2018 til 11 procent

i 2019. I 2020 hjemviste vi ni procent af boligstøttesagerne. Andelen af ændrede sager er svinget fra syv procent i 2018 til 10 procent i 2019, hvorefter andelen i 2020 igen er syv procent.

Påtale af sagsbehandlingsfejl

På boligstøtteområdet har vi udtalt kritik af sagsbehandlingsfejl i 30 procent af de stadfæstede sager. Andelen af stadfæstede sager uden kritik er steget fra 17 procent i 2018 til 34 procent i 2019 og til 70 procent i 2020.

Vi har udtalt kritik af mangelfuld begrundelse i 19 procent af de realitetsbehandlede sager mod i 24 procent i 2019. I de stadfæstede sager er det sket i 16 procent af sagerne i 2020. I ti procent af alle sager har vi påtalt manglende overholdelse af genvurderingsfristen på fire uger. I 2019 skete det i 54 procent af sagerne.

Tendenser

Vi beskrev i sidste års redegørelse, at vi i 54 procent af sagerne havde kritiseret, at genvurderingsfristen på fire uger ikke var overholdt. Vi beskrev også, at Udbetaling Danmark allerede, når der blev kvitteret for modtagelsen af klagen, meddelte, at man forventede at behandle klagen inden fx fire måneder.

Udbetaling Danmark oplyste, at de i 2019 havde sat ekstra ressourcer ind på at genvurdere klagesager. I 2020 har vi kritiseret manglende overholdelse af genvurderingsfristen i 10 procent af sagerne.

I 2019 så vi mange sager om tilbagebetaling både som følge af fraflytning fra boligen og som følge af tilflytning af husstandsmedlem, hvor sagsbehandlingstiden i Udbetaling Danmark var op mod 8-9 måneder. Den lange sagsbehandlingstid medførte urimeligt store tilbagebetalingskrav. I 2020 har vi stadig i begyndelsen af året set sager med samme lange sagsbehandlingstid. Herefter har vi kun i begrænset omfang set sager med lang sagsbehandlingstid.

I 2019 hjemviste vi sager om krav på tilbagebetaling af boligstøtte som følge af tilflytning af husstandsmedlem. Det gjorde vi, da Udbetaling Danmark ved opgørelsen af tilbagebetalingskravet havde anvendt indkomsten fra Skattestyrelsens indkomstregister og ikke den indkomst, som boligstøttemodtager og tilflytter havde oplyst. I starten af 2020 hjemviste vi stadig sager med den begrundelse. Udbetaling Danmark har nu rettet op på fejlen.

I sidste års redegørelse beskrev vi sager om krav på tilbagebetaling af boligstøtte, hvor vi havde set flere eksempler på, at boligstøttemodtager havde modtaget flere afgørelser fra Udbetaling Danmark samme dag eller over et par dage, som ikke nødvendigvis hang sammen og med forskellige tilbagebetalingskrav. Det har vi ikke set i samme omfang i 2020.

I 2019 så vi også sager, hvor borger fx blev pensionist, hvilket indebar, at boligstøtten skulle beregnes på en anden måde. På grund af lang sagsbehandlingstid havde borger imidlertid fået den hidtidige boligstøtte udbetalt i en periode, selvom borger efter overgang til pension har ret til højere boligstøtte. Udbetaling Danmark udbetalte typisk hele den boligstøtte, som borger havde ret til som pensionist, og krævede derefter den boligstøtte, der tidligere var blevet udbetalt i den pågældende periode, tilbagebetalt. Udbetaling Danmark har i 2020 rettet op på denne uhensigtsmæssige praksis.

I redegørelsen for 2019 beskrev vi, at vi i sager, hvor der var flyttet endnu en person ind i boligen, så mange eksempler på breve til boligstøttemodtager om tilflytningen, som var misvisende. Overskriften er fx at boligstøtten ikke ændrer sig, hvorefter det fremgår, at der skal tilbagebetales boligstøtte. Vi har også set denne type breve i 2020.

FAMILIEYDELSER

Indkomne sager

I 2020 modtog vi 933 klagesager om familieydelse. Heraf vedrørte 45 procent sager om bidragsopkrævning, 35 procent sager om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, og 20 procent vedrørte sager om børne- og ungeydelse.

Afsluttede sager

I 2020 afsluttede Ankestyrelsen 1.209 sager om familieydelse, hvoraf 115 sager blev afvist eller bortfaldt. 90 procent af de afsluttede sager blev således realitetsbehandlet. 38 procent vedrørte opkrævning af underholdsbidrag, og 32 procent vedrørte sager efter børnetilskudsloven. 18 procent af de realitetsbehandlede sager vedrørte børne- og ungeydelsesloven,

Udfaldet af realitetsbehandlede sager de seneste tre år

Andelen af stadfæstede sager er faldet fra 92 procent i 2018 til 89 procent i 2019 og endelig til 84 procent i 2020. Modsat er andelen af ændrede sager steget fra seks procent i 2018 og 2019 til 12 procent i 2020. Andelen af hjemviste sager var i 2018 to procent og fem procent i 2019. I 2020 hjemviste vi fire procent af sagerne om familieydelse.

89 procent af sagerne om opkrævning af bidrag, 82 procent af sagerne om børnetilskud og 79 procent af sagerne om børne- og ungeydelse er stadfæstet.

Påtale af sagsbehandlingsfejl

Der har været udtalt kritik i 29 procent af de realitetsbehandlede sager. I de stadfæstede sager er der udtalt kritik i 23 procent af sagerne.

Der har særligt været udtalt kritik af manglende overholdelse af fristen for genvurdering på fire uger. Det er sket i 13 procent af de realitetsbehandlede sager. Der har også været udtalt kritik af begrundelsesmangler i syv procent af sagerne. I de stadfæstede er det sket i seks procent af sagerne.

Der er sket et fald i andelen af stadfæstede sager uden kritik fra 85 procent i 2018. til 62 procent i 2019. Herefter er der igen sket en stigning til 77 procent i 2020.

Tendenser

Vi beskrev i sidste års redegørelse, at vi i slutningen af 2019 modtog en række sager, hvor der var sket fejludbetalinger af familieydelse. Dette skete, fordi ydelserne ved en fejl ikke var standset i forbindelse med, at Udbetaling Danmark modtog oplysninger fra folkeregisteret eller fra borger selv om ændringer af betydning for retten til ydelserne.

Vi har først afgjort en del af disse sager i 2020. Sagerne har både omhandlet den situation, hvor et barn er flyttet til den anden forælder, men også den situation, at børn, som har boet hos hver deres forælder, er flyttet til den anden forælder.

Vi har ændret en del af sagerne, fordi vi ikke har vurderet, at ydelsen var modtaget mod bedre vidende, og fordi vi har fundet, at Udbetaling Danmark var nærmest til at bære risikoen for fejludbetalingen.

2019 ændrede og hjemviste vi flere sager om optjening af ret til familieydelse efter optjeningsprincippet.

I flere af sagerne var der fejl i form af mangelfuld begrundelse, mangelfuldt oplysningsgrundlag og forkert anvendelse af reglerne ved beregning af optjeningsprocenten.

Vi har ikke set samme fejl i 2020.

I 2020 modtog vi 740 klagesager om national pension.

Afsluttede sager

I 2020 afsluttede vi 872 sager om national pension. 803 sager, svarende til 92 procent, blev realitetsbehandlet, og den resterende del blev afvist eller bortfaldt.

Udfaldet af realitetsbehandlede sager de seneste tre år

Andelen af stadfæstede sager er steget fra 82 procent i 2018 til 89 procent i 2019. I 2020 er andelen af stadfæstede sager faldet til 85 procent.

Der er sket et fald i andelen af hjemviste sager fra otte procent i 2018 til fem procent i 2019. I 2020 er der igen sket en lille stigning til seks procent. Andelen af ændrede sager er faldet fra 10 procent i 2018 til seks procent i 2019, hvorefter andelen i 2020 er steget til ni procent.

Påtale af sagsbehandlingsfejl

Vi har påtalt sagsbehandlingsfejl i 13 procent af de stadfæstede sager og i 17 procent af alle afgjorte sager. Andelen af stadfæstede sager uden kritik er steget fra 73 procent i 2018 til 75 procent i 2019 og til 87 procent i 2020.

Vi har i ni procent af de realitetsbehandlede sager udtalt kritik af mangelfuld begrundelse. I de stadfæstede sager er det sket i otte procent af sagerne.

Tendenser

I 2020 har vi kritiseret Udbetaling Danmarks begrundelse i ni procent af sagerne mod i 18 procent af sagerne i 2019.

Efter det nye pensionssystem er indført i foråret 2020 har de sager, som vi har modtaget om efterregulering og omregning af pension, indeholdt beregninger af pensionen i afgørelsen. Fremadrettet forventer vi derfor, at vi i endnu færre sager vil påtale begrundelsesmangler.

Vi har i 2020 genoptaget ca. 150 sager om efterregulering af pension, hvor den periode, pensionen er udbetalt i, ligger forud for den 1. juli 2017. Det gjorde vi, fordi vi ved en fejl ikke havde vurderet, om den for meget udbetalte pension var modtaget mod bedre vidende. Fra den 1. juli 2017 skal dette efter en lovændring ikke længere vurderes i sager om efterregulering.

INTERNATIONAL PENSION

Vi har ændret 20 af sagerne. Det vil sige, at vi for hele eller en del af tilbagebetalingskravet har vurderet, at pensionisten ikke har modtaget pensionen mod bedre vidende. Vi har hjemvist fem af sagerne. I resten af sagerne har vi vurderet, at den for meget udbetalte pension er modtaget mod bedre vidende.

Indkomne sager

I 2020 modtog vi 208 klagesager om international pension.

Afsluttede sager

Vi har afsluttet 280 sager i 2020. Heraf er de 247 af sagerne realitetsbehandlede, hvilket svarer til 88 procent af de afsluttede sager.

Udfaldet af realitetsbehandlede sager de seneste tre år

Andelen af stadfæstede sager har kun ændret sig ganske lidt i perioden fra 92 procent i 2018, til 93 procent i 2019 og til 91 procent i 2020. Andelen af hjemviste sager var i 2018 fem procent og i 2019 og 2020 fire procent. Andelen af ændrede sager faldt lidt fra tre procent i 2018 til to procent i 2019. I 2020 har vi ændret seks procent af sagerne.

Påtale af sagsbehandlingsfejl

Der er blevet påtalt sagsbehandlingsfejl i 23 ud af 247 realitetsbehandlede sager. I de 224 stadfæstede sager blev der udtalt kritik i 10 sager, hvilket svarer til fire procent.

I 44 procent, svarende til fire af de hjemviste sager har vi kritiseret oplysningsgrundlaget, og i 33 procent, hvilket er i tre sager, har vi kritiseret begrundelsen. I 36 procent, svarende til i fem af de ændrede sager, har vi kritiseret Udbetaling Danmarks vejledning. Vi har i to af de ændrede sager påtalt, at begrundelsen ikke var tilstrækkelig.

Andelen af stadfæstede sager uden kritik er steget fra 91 procent i 2018 til 98 procent i 2019, hvorefter den er faldet til 96 procent i 2020.

LOVVALG

Indkomne sager

Vi modtog i 2020 13 klagesager om lovvalg.

Sager om lovvalg vedrører afgørelser om, hvilket lands regler om social sikring der skal anvendes, når en familie bor og arbejder i forskellige lande, når man arbejder i flere lande eller når man midlertidigt udstationeres til arbejde i et andet land.

Sagerne afgøres efter EF-forordning 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger og efter bilaterale aftaler indgået mellem Danmark og lande uden for EU.

Afsluttede sager

Vi realitetsbehandlede 24 sager i 2020. 12 sager blev stadfæstet, fire sager blev hjemvist, og otte sager blev ændret. I forhold til de øvrige områder er der altså tale om meget færre sager.

Udfaldet af realitetsbehandlede sager de seneste tre år

Tallene i 2018 er ikke sammenlignelige, da vi kun realitetsbehandlede tre sager det år. I 2019 er 68 procent af sagerne stadfæstet, 26 procent af sagerne er hjemvist og fem procent af sagerne er ændret. I 2020 er 50 procent af sagerne stadfæstet, 17 procent er hjemvist, og 33 procent af sagerne er blevet ændret.

Tendenser

I 2020 har vi ændret 33 procent af sagerne om lovvalg. Det er en stigning fra fem procent i 2019.

Stigningen skyldes, at vi bl.a. har ændret syv sager om ansatte på boreplatforme på dansk kontinentalsokkel.

KONTANTHJÆLPS- LOFTET OG JOB- PRÆMIE

Sager vedrørende lov om en midlertidig jobpræmie til langtidsledige m.v. er i Ankestyrelsen blevet journaliseret under samme sagsemne som sager om kontanthjælpsloftet. Registreringspraksis gør, at det ikke umiddelbart er muligt at opdele de to sagsområder. Afsnittet om kontanthjælpsloftet omhandler derfor både sager om kontanthjælpsloftet og jobpræmieordningen.

Indkomne sager

I 2020 har vi modtaget 40 sager om kontanthjælpsloftet. Heraf vedrørte et par stykker jobpræmieordningen.

Udbetaling Danmark træffer afgørelse om størrelsen af nedsettelsen af den samlede hjælp på grund af kontanthjælpsloftet. Forud for Udbetaling Danmarks beregningsafgørelse træffer kommunen afgørelse om borgers indplacering under kontanthjælpsloftet. De kommunale klagesager om kontanthjælpsloftet er ikke omfattet af denne redegørelse.

Afsluttede sager

Vi afsluttede 42 sager om kontanthjælpsloftet i 2020. Af de 42 sager blev de 36 realitetsbehandlet.

Det store fald i antallet af indkomne og afgjorte sager fra 2018 til 2020 skyldes, at sager vedrørende målgruppen for jobpræmieordningen især blev modtaget og afgjort i 2018.

Vi har i 2020 afgjort fire sager om jobpræmieordningen.

Udfaldet af realitetsbehandlede sager

Vi stadfæstede i 2020 alle 36 realitetsbehandlede sager.

Påtale af sagsbehandlingsfejl

Der blev påtalt sagsbehandlingsfejl i tre procent af sagerne svarende til én sag. I den sag har vi kritiseret, at genvurderingsfristen ikke er overholdt.

Tendenser

I redegørelsen for 2019 beskrev vi, at der også i 2019 var blevet udtalt kritik af mangelfuld begrundelse i et stort antal sager. Dette skyldtes fortsat, at Udbetaling Danmarks henvisning til de regler, som afgørelsen var truffet efter, var mangelfuld.

I 2020 har vi ikke kritiseret begrundelsen.

I 2019 udtalte vi i 37 procent af de samlede sager kritik af manglende overholdelse af tidsfrister. I langt de fleste af sagerne skyldes det kritik af manglende overholdelse af fire-ugers fristen for genvurdering.

I 2020 er det sket i tre procent af sagerne svarende til én sag.

KAPITEL 3

Årsager til at afgørelser ikke stadfæstes

Den årlige redegørelse om sagsbehandlingen i Udbetaling Danmark udarbejdes på baggrund af registreringer vedrørende de sager, der indbringes for Ankestyrelsen og Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Når Ankestyrelsen behandler de sager, der indbringes for Ankestyrelsen og Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, efterprøver vi retlige spørgsmål i sagerne.

Vi registrerer, om vi stadfæster eller ændrer den afgørelse, der er påklaget til Ankestyrelsen, eller om vi hjemviser sagen til fornyet behandling i Udbetaling Danmark. Vi registrerer også, om vi har påtalt formelle fejl i sagsbehandlingen, navnlig forvaltningsretlige sagsbehandlingsfejl.

Redegørelsen udarbejdes bl.a. på baggrund af de registreringer, vi har lavet om udfaldet af afgørelserne og om de sagsbehandlingsfejl, vi har påtalt i sagerne.

Vi har siden 2016 registreret, hvilken type sagsbehandlingsfejl der er tale om, når vi har påtalt formelle fejl i sagsbehandlingen. Registreringen er sket i form af kritik-emneord. Hvilke kritik-emneord, der registreres på sagerne, har efter at være blevet ændret nogle gange nu været de samme siden 2018. Vi gennemgår de aktuelle kritik-emneord neden for.

RETLIGE SPØRGSMÅL

Når Ankestyrelsen behandler sager, efterprøver vi de retlige spørgsmål i sagerne.¹

En efterprøvelse af retlige spørgsmål betyder, at Ankestyrelsen blandt andet skal tage stilling til:

Almene juridiske spørgsmål

Det kan fx være spørgsmål om lovens ikrafttræden og forældelse m.v.

Fortolkning

¹ Retssikkerhedslovens §§ 64a og 69 (lovbekendtgørelse nr. 1555 af 11. november 2020) og retssikkerhedsbekendtgørelsens § 3, stk. 2 (bekendtgørelse nr. 1846 af 12. juli 2020).

Hvis loven kan give anledning til tvivl om forståelsen af et ord eller begreb, skal Ankestyrelsen efterprøve om ordet eller begrebet er blevet fortolket korrekt.

Overensstemmelse med forvaltningsretlige principper

Ankestyrelsen skal efterprøve, om de almindelige forvaltningsretlige principper om lovlig forvaltning er blevet fulgt, fx at Udbetaling Danmark ikke har forfulgt et ulovligt formål (magtfordrejning), har tilsidesat lighedsgrundsætningen eller har sat »skøn under regel« m.v.

Sagsbehandlingen

Ankestyrelsen skal påse, at de forvaltningsretlige love og grundsætninger samt retssikkerhedslovens bestemmelser er fulgt, fx om der er blevet foretaget partshøring, og om afgørelsen er tilstrækkeligt begrundet.

De faktiske omstændigheder

Ankestyrelsen skal efterprøve, om sagen er tilstrækkeligt oplyst, og om de faktiske omstændigheder, som en afgørelse bygger på, er korrekte. Ankestyrelsen har mulighed for at forholde sig selvstændigt til de faktiske omstændigheder i sagen, herunder rent sagkyndige vurderinger, der indgår i bedømmelsen af de faktiske omstændigheder. Efterprøvelsen på disse områder kan derfor være mere intensiv end domstolenes efterprøvelse.

Kilde: Pkt. 283 i retssikkerhedsvejledningen (vejledning nr. 9330 af 21. marts 2019.)

Ankestyrelsen skal påtale de sagsbehandlingsfejl, som Udbetaling Danmark begår i de konkrete sager, og styrelsen skal tage stilling til, hvilken betydning sagsbehandlingsfejlene skal have for den trufne afgørelse.²

ANKESTYRELSENS REAKTIONSMULIGHEDER

Ankestyrelsen har mulighed for at afvise, stadfæste, hjemvise eller ændre afgørelser, der er klaget over.³

² Se bl.a. FOB 2015-39, s. 7.

³ Retssikkerhedslovens §§ 64a og 68, stk. 2 (lovbekendtgørelse nr. 1555 af 11. november 2020).

REAKTIONSMULIGHEDER

Afvisning

En afvisning er en afgørelse, hvor Ankestyrelsen ved en prøvelse af de processuelle forudsætninger udtaler, at Ankestyrelsen ikke kan efterprøve sagen i realiteten.

Stadfæstelse

En stadfæstelse er en afgørelse, hvor Ankestyrelsen bekræfter Udbetaling Danmarks afgørelse.

Ændring

En ændring er en afgørelse, hvor Ankestyrelsen ophæver Udbetaling Danmarks afgørelse og sætter sin egen afgørelse i stedet.

Hjemvisning

En hjemvisning er en afgørelse, hvor Ankestyrelsen ophæver Udbetaling Danmarks afgørelse, og det overlades til Udbetaling Danmark at træffe en ny afgørelse i sagen. En hjemvisning betyder en underkendelse af Udbetaling Danmarks afgørelse.

Kilde: s. 73 f. i Det specialiserede socialområde – en analyse af den statslige regulering og ankesystemet, juni 2011.

MATERIELLE OG FORMELLE FEJL I SAGSBEHANDLINGEN

Årsagerne til, at Ankestyrelsen ændrer en afgørelse eller hjemviser en sag, kan enten være materielle eller formelle fejl i sagsbehandlingen.

De materielle fejl (retlige mangler) kan opdeles i tre kategorier:

- manglende anvendelse af den korrekte retsregel
- forkert fortolkning af reglen (praksis)
- en misforståelse i forhold til reglens anvendelighed i det konkrete tilfælde

Materielle fejl er altid væsentlige. Hvis en afgørelse lider af en materiel fejl, vil afgørelsen derfor som udgangspunkt være ugyldig. Det vil sige, at afgørelsen ændres eller hjemvises. Kun hvis der foreligger særlige omstændigheder, der kan begrunde, at der skal ses bort fra fejlen, kan en afgørelse med materielle fejl opretholdes som gyldig.

De formelle fejl er andre sagsbehandlingsfejl. Det kan være, at myndigheden ikke har partshørt eller ikke har overholdt genvurderingsfristen. De formelle regler kan opdeles i to kategorier; garantiforskrifter og ordensforskrifter.

En afgørelse vil ikke være ugyldig, fordi myndigheden ikke har fulgt en ordensforskrift, fx hvis Udbetaling Danmark ikke har overholdt genvurderingsfristen. Hvis en garantiforskrift ikke er overholdt, vil fejlen derimod kunne betyde, at afgørelsen er ugyldig og derfor ikke kan stadfæstes. Fx hvis Udbetaling Danmark ikke har partshørt eller i øvrigt ikke har oplyst sagen godt nok.

Hvis Udbetaling Danmark ikke allerede selv har rettet op på sagsbehandlingsfejlen, vil Ankestyrelsen i mange tilfælde dog kunne rette op på fejlen i forbindelse med behandlingen af klagesagen. Der vil dog være tilfælde, hvor det ikke er muligt at rette op på fejlen, og vi må derfor hjemvise sagen.

PÅTALE AF SAGSBEHANDLINGSFEJL I SAGERNE

Vi registrerer også på sagen, hvis Udbetaling Danmark har lavet andre sagsbehandlingsfejl (formelle fejl) i forbindelse med behandlingen af den enkelte sag, og hvilken type sagsbehandlingsfejl der er tale om.

OVERSIGT OVER KRITIK-EMNEORD

Ingen kritik

- Der er ingen væsentlige sagsbehandlingsfejl.

Akter

- Alle akter er ikke indsendt.

Begrundelse

- Afgørelsen er nærmest ikke begrundet. Dette medfører oftest ugyldighed.
- Afgørelsen er begrundet, men utilstrækkeligt. Afgørelsen stadfæstes, hvis vi kan rette op på begrundelsen.
- Afgørelsen er begrundet, men først fx i genvurderingen.

Genvurdering mangelfuld

- Genvurderingen forholder sig ikke tilstrækkeligt til klagepunkterne.
- Anvendes også hvis det fremgår, at tidligere klager ikke er fremsendt.

Habilitet

- Der er typisk tale om manglende underskrift på afgørelsen.

Klagevejledning

- Fejl i klagevejledningen.

Meddelelse

- Afgørelsen er ikke meddelt borgeren. Fx i de sager, hvor der ikke er truffet afgørelse efter et partshøringsbrev.

Notatpligt

- Der er ikke taget tilstrækkeligt notat af oplysninger af betydning for sagen.

Partshøring

- Borger er ikke blevet partshørt, inden afgørelsen er truffet.

Partsrepræsentation

- Hvis vi har været nødt til at tage stilling, fordi det fx kan have betydning for sagens resultat.

Tidsfrister

- Manglende overholdelse af tidsfrister fastsat ved lov, fx genvurderingsfristen på fire uger.

Undersøgelsesprincippet

- Sagen er ikke tilstrækkeligt oplyst – vil typisk medføre hjemvisning.

Vejledningspligt

- Der er ikke givet en korrekt og fyldestgørende vejledning.

KAPITEL 4

Ankestyrelsens sager på Udbetaling Danmarks områder

Kapitlet indeholder udvalgte nøgletal over de sager, Ankestyrelsen har modtaget, og de sager, Ankestyrelsen har afgjort på Udbetaling Danmarks områder i 2020. Vi gennemgår blandt andet, hvordan de indkomne sager fordeler sig på lovområderne, og hvordan de afsluttede sager fordeler sig i forhold til udfaldet af de realitetsbehandlede sager. Derudover indeholder kapitlet tal over sager med påtalte sagsbehandlingsfejl.

Lovområdet 'diverse love' indeholder sager om delpension, sager om efterlevelseshjælp efter aktivlovens § 85a, sager efter aktivlovens § 6, efter repatrieringsloven og efter lov om fleksydelse.

TILGANG AF SAGER

I 2020 modtog vi i alt 4.022 mod 5.025 sager i 2019 på Udbetaling Danmarks områder.

Vi modtog flest klagesager om boligstøtte, som udgjorde 39 procent af de indkomne sager i 2020. Det er et fald fra 45 procent af sagerne i 2019. Sager om familieydelser udgjorde 23 procent af sagerne og sager om national pension 18 procent. Sager om barseldagpenge udgjorde 12 procent af de indkomne sager. Det er en stigning fra syv procent i 2019. Sager om international pension udgjorde fem procent af sagerne og om kontanthjælpsloftet og jobpræmie og diverse love én procent i 2020. Vi modtog så få sager om lovvalg, at det svarer til 0 procent af det samlede antal sager, som vi har modtaget. Vi har ikke modtaget sager om sygedagpengeforsikring i 2020.

TABEL 4.1 INDKOMNE SAGER I 2020 FORDELT PÅ YDELSESOMRÅDER

	Antal	Procent
Barselsdagpenge	497	12
Boligstøtteloven	1.565	39
Diverse love	26	1
Familieydelse	933	23
International pension	208	5
Kontanthjælpsloftet/jobpræmie	40	1
Lovvalg	13	0
National pension	740	18

Note: Diverse love indeholder sager efter aktivlovens §§ 6 og 85a, lov om fleksydelse, repatrieringsloven og lov om delpension.

AFSLUTTEDE SAGER

Som det fremgår af tabel 4.2, har Ankestyrelsen afsluttet 5.027 sager på Udbetaling Danmarks områder i 2020. 4.549 sager blev realitetsbehandlet, og 478 sager enten bortfaldt eller blev afvist. Det svarer til henholdsvis 91 procent og 9 procent af de afsluttede sager.

IKKE REALITETSBEHANDLEDE SAGER

Afvisning af sagen sker typisk, fordi klagefristen ikke er overholdt.

En sag bortfalder typisk, fordi borgeren trækker klagen tilbage.

Hovedparten af de afsluttede sager i 2020 vedrører boligstøtte, som udgør 42 procent. 90 procent af disse sager er realitetsbehandlet, og 10 procent er afvist eller bortfaldet. Sager om familieydelse udgør 24 procent af de afsluttede sager, hvoraf 90 procent også er realitetsbehandlet. Sager om national pension udgør 17 procent af det samlede antal afsluttede sager. 92 procent af sagerne om national pension er realitetsbehandlet.

I tabel 4.2 er procenterne under hvert område opgjort som andelen af de samlede antal henholdsvis realitetsbehandlede sager, afviste sager og afsluttede sager i alt. Boligstøtte udgør fx

41 procent af det samlede antal realitetsbehandlede sager og 44 procent af de afviste/bortfaldne sager.

TABEL 4.2 AFGJORTE SAGER FORDELT PÅ YDELSESOMRÅDER

	Realitetsbehandlet		Afvist/bortfaldet		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Barselsdagpenge	433	10	42	9	475	9
Boligstøtteloven	1.883	41	210	44	2.093	42
Diverse love	29	1	3	1	32	1
Familieydelse	1.094	24	115	24	1.209	24
International pension	247	5	33	7	280	6
Kontanthjælpsloft/jobpræmie	36	1	6	1	42	1
Lovvalg	24	1	0	0	24	0
National pension	803	18	69	14	872	17
I alt	4.549	100	478	100	5.027	100

Note: Diverse love indeholder sager efter aktivlovens §§ 6 og 85a, lov om fleksydelse, repatrieringsloven og lov om delpension. 0 procent er udtryk for, at der er så få sager, at procenten ved nedrunding bliver 0. Den samlede procent bliver ikke nødvendigvis 100 grundet reglerne for afrunding.

REALITETSBEHANDLEDE SAGER

Ankestyrelsen realitetsbehandlede 4.549 sager på Udbetaling Danmarks områder i 2020. 84 procent af sagerne blev stadfæstet, syv procent blev hjemvist, og ni procent af sagerne blev ændret. Alle klagesagerne om kontanthjælpsloftet blev stadfæstet, og om international pension blev 91 procent stadfæstet. Sagerne efter diverse love blev stadfæstet i 90 procent af tilfældene. På området om national pension blev 85 procent stadfæstet, mens 84 procent blev stadfæstet på områderne familieydelse og boligstøtte. Vi stadfæstede i 2020 færrest sager barselsdagpengeområdet – nemlig 81 procent, se tabel 4.3. Det er et lille fald i forhold til 83 procent stadfæstede barselsdagpengesager i 2019.

TABEL 4.3 UDFALDET AF REALITETSBEHANDLEDE SAGER FORDELTE PÅ SAGSOMRÅDER 2020

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Barselsdagpenge	350	81	36	8	47	11	433
Boligstøtteloven	1.586	84	173	9	124	7	1.883
Diverse love	26	90	2	7	1	3	29
Familieydelse	924	84	43	4	127	12	1.094
International pension	224	91	9	4	14	6	247
Kontant-hjælpsloftet/jobpræmie	36	100	0	0	0	0	36
Lovvalg	12	50	4	17	8	33	24
National pension	685	85	46	6	72	9	803
I alt	3.843	84	313	7	393	9	4.549

Note: Diverse love indeholder sager efter aktivlovens §§ 6 og 85a, lov om fleksydelse, repatrieringsloven, og lov om delpension. Den samlede procent bliver ikke nødvendigvis 100 grundet reglerne for afrunding.

Som det ses af tabel 4.4, er der udtalt kritik i 29 procent af alle realitetsbehandlede sager. Der er et fald fra 45 procent i 2019.

Andelen af sager, som er afgjort med kritik af sagsbehandlingen varierer fra område til område. I sager om barselsdagpenge er der udtalt kritik af sagsbehandlingen i 38 procent af sagerne, og i sager om boligstøtte er der udtalt kritik i 36 procent af sagerne. På familieydelsesområdet er der udtalt kritik i 30 procent af sagerne. I både sager om national pension og om lovvalg er der udtalt kritik i 17 procent af sagerne, mens det gælder i 14 procent af sagerne efter diverse love. På området international pension er det udtalt kritik i ni procent af sagerne. I sager om kontanthjælpsloftet er der udtalt kritik i færrest sager, nemlig i tre procent.

TABEL 4.4 KRITIK I REALITETSBEHANDLEDE SAGER

	Realitetsbe- handlede sager i alt	Antal sager med kritik		Antal sager uden kritik	
	Antal	Antal	Procent	Antal	Procent
Barselsdagpenge	433	164	38	269	62
Boligstøtteleven	1.883	673	36	1.210	64
Diverse love	29	4	14	25	86
Familieydelse	1094	324	30	770	70
International pension	247	23	9	224	91
Kontanthjælpsloft/ jobpræmie	36	1	3	35	97
Lovvalg	24	4	17	20	83
National pension	803	139	17	664	83
I alt	4.549	1.332	29	3.217	71

Note: Diverse love indeholder sager efter aktivlovens §§ 6 og 85a, lov om fleksydelse, repatrieringsloven og lov om delpension.

Nedenfor i tabel 4.5 ses fordelingen af de enkelte kritikemneord på de forskellige lovområder. Tabellen viser, hvor mange sager i procent der er påtalt kritik i på de forskellige lovområder set i forhold til de realitetsbehandlede sager på samme områder. Procentangivelsen i sidste kolonne angiver antallet af sager med kritik set i forhold til det samlede antal realitetsbehandlede sager.

Det fremgår, at vi i 2020 oftest har påtalt mangelfuld begrundelse. Det har vi gjort i 13 procent af sagerne. Det er særligt på barsels- og boligstøtteområdet, at vi har kritiseret begrundelsen. Det har vi gjort i henholdsvis 20 og 19 procent af sagerne.

I otte procent af sagerne har vi kritiseret, at genvurderingsfristen på fire uger ikke er overholdt. Det er en markant forbedring i forhold til 2019, hvor vil kritiserede dette i 30 procent af sagerne. På boligstøtteområdet påtalte vi sidste år manglende overholdelse af genvurderingsfristen i 54 procent af sagerne mod 10 procent i 2020.

TABEL 4.5 FORDELING AF KRITIK-EMNEORD I PROCENT

	Bar-sels-dag-penge	Bolig-støt-tel-ven	Di-verse love	Fami-lie-ydel-ser	Inter-natio-nal pension	Kon-tant-hjælps-lof-tet/job præmie	Lov-valg	Natio-nal pension	I alt
Ingen kritik	62	64	86	71	91	97	83	83	71
Akter	5	8	0	6	1	0	0	2	6
Begrundelse	20	19	3	7	3	0	8	9	13
Genvurde-ring mangel-fuld	1	1	0	1	0	0	0	0	1
Habilitet	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Klagevejled-ning	5	0	0	1	0	0	0	0	1
Meddelelse af afgørelsen	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Notatpligt	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Partshøring	3	2	0	1	0	0	0	0	1
Tidsfrister	4	10	3	13	2	3	0	3	8
Undersøgel-sesprincippet (officialprin-cippet)	7	6	3	3	2	0	8	4	5
Vejlednings-pligt	5	0	3	3	2	0	0	1	2

Note: Diverse love indeholder sager efter aktivlovens §§ 6 og 85a, lov om fleksydelse, repatrieringsloven og lov om delpension. Der kan være påført mere end et kritik-emneord på én sag.

Tabel 4.6 viser det samme som tabel 4.5, men med antal sa-ger i stedet for procent.

TABEL 4.6 FORDELING AF KRITIK-EMNEORD - ANTAL SAGER

	Bar- sels- dag- penge	Bolig- støtte- loven	Di- verse love	Fami- lie- ydelse	Inter- natio- nal pension	Kon- tant- hjælp- lof- tet/jo bpræ- mie	Lov- valg	Natio- nal pen- sion	I alt
Ingen kritik	269	1.210	25	772	224	35	20	664	3.219
Akter	20	158	0	64	2	0	0	15	259
Begrundelse	86	362	1	72	8	0	2	70	601
Genvurdering mangelfuld	4	22	0	9	1	0	0	1	37
Habilitet	0	4	0	12	0	0	0	0	16
Klagevejledning	21	6	0	8	0	0	0	1	36
Meddelelse af af- gørelsen	1	7	0	11	1	0	0	0	20
Notatpligt	6	5	0	5	0	0	0	0	16
Partshøring	12	34	0	13	0	0	0	3	62
Tidsfrister	17	180	1	143	5	1	0	28	375
Undersøgelses- princippet (offici- alprincippet)	32	105	1	33	4	0	2	31	208
Vejledningspligt	23	7	1	34	5	0	0	7	77

Note: Diverse love indeholder sager efter aktivlovens § 85a, lov om fleksydelse, repatrieringsloven og lov om delpension. Der kan være påført mere end et kritik-emneord på én sag.

KAPITEL 5

Barseldagpenge

Kapitlet omhandler sager om barseldagpenge. Første afsnit indeholder statistik om:

- Indkomne sager de seneste tre år
- Afsluttede sager i 2020
- Udfaldet af de realitetsbehandlede sager de seneste tre år
- Kritik i realitetsbehandlede sager i 2020
- Stadfæstede sager uden kritik i de seneste tre år.

Herefter følger et afsnit om tendenser, som vi har set i sagerne om barseldagpenge.

SAGER OM BARSELSDAGPENGE I TAL

I 2018 modtog vi 409 sager. I 2019 er antallet af indkomne sager faldet til 327, hvorefter sagsantallet igen i 2020 er steget til det højeste antal i den tre årige periode – nemlig 497 sager, se tabel 5.1.

TABEL 5.1 INDKOMNE SAGER DE SENESTE TRE ÅR

År	Antal indkomne sager
2018	409
2019	327
2020	497

I 2020 afsluttede vi 475 sager om barseldagpenge, hvoraf 433 blev realitetsbehandlet, og den resterende del blev afvist eller bortfaldt, se tabel 5.2.

TABEL 5.2 AFSLUTTEDE SAGER I 2020

	Realitetsbehandlet		Afvist/bortfaldet		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Afsluttede sager i 2020	433	91	42	9	475

Note: Sager, som er afvist/bortfaldet, afsluttes ofte forholdsvis kort tid efter, at de er modtaget i Ankestyrelsen. Antallet af afviste/bortfaldne sager og de opgjorte procenter heraf skal derfor ses både i forhold til antal indkomne sager og antallet af realitetsbehandlede sager i 2019.

Tabel 5.3 viser udviklingen i antallet af stadfæstede, hjemviste og ændrede sager i de seneste tre år. De stadfæstede sager er steget fra 81 procent i 2018 til 83 procent i 2019. I 2020 er

andelen af realitetsbehandlede sager, som er stadfæstet, igen faldet til 81 procent. Andelen af hjemviste sager er faldet fra otte procent i 2018 til seks procent i 2019. I 2020 steg andelen af hjemviste sager igen til otte procent. Andelen af ændrede sager er faldet fra 12 procent i 2018 og 2019 til 11 procent i 2020.

TABEL 5.3 UDFALDET AF REALITETSBEHANDLEDE SAGER DE SENESTE TRE ÅR

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
2018	230	81	22	8	33	12	285
2019	325	83	22	6	46	12	393
2020	350	81	36	8	47	11	433

Note: Den samlede procent bliver ikke nødvendigvis 100 grundet reglerne for afrunding.

Tabel 5.4 viser antallet af stadfæstede, hjemviste og ændrede sager, hvor Ankestyrelsen har udtalt kritik og har påført kritikemneord. Der blev udtalt kritik i 104 af de 350 stadfæstede sager, hvilket svarer til 30 procent.

TABEL 5.4 KRITIK I REALITETSBEHANDLEDE SAGER

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Realitetsbehandlet	350	100	36	100	47	100	433
Antal sager med kritik	104	30	35	97	25	53	164
Antal sager uden kritik	246	70	1	3	22	47	269

Følgende tabel viser antallet af sagsbehandlingsfejl, der er blevet påtalt i henholdsvis de stadfæstede, hjemviste og ændrede sager, samt hvilke sagsbehandlingsfejl der er påtalt.

Vi har i de stadfæstede sager især påtalt begrundelsesmangler, hvilket er sket i 15 procent af de stadfæstede sager. I fem procent af disse sager er der udtalt kritik af henholdsvis klagevejledning, manglende overholdelse af vejledningspligten og manglende overholdelse af genvurderingsfristen

TABEL 5.5 FORDELING AF KRITIK-EMNEORD I PROCENTER

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		Procent af det samlede antal sager
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Procent
Ingen kritik	246	70	1	3	22	47	62
Akter	15	4	2	6	3	6	5
Begrundelse	53	15	17	47	16	34	20
Genvurdering mangelfuld	4	1	0	0	0	0	1
Habilitet	0	0	0	0	0	0	-
Klagevejledning	17	5	1	3	3	6	5
Meddelelse af afgørelsen	1	0	0	0	0	0	0
Notatpligt	5	1	0	0	1	2	1
Partshøring	10	3	0	0	2	4	3
Tidsfrister	16	5	0	0	1	2	4
Undersøgelsesprincippet	0	0	26	72	6	13	7
Vejledningspligt	16	5	4	11	3	6	5

Note: De anførte procenter ved hvert kritikemneord er i forhold til antal stadfæstede, hjemviste og ændrede sager og i forhold til realitetsbehandlede sager i alt.

Da der registreres flere kritik-emneord på samme sag bliver en sammenlægning af procenterne ofte mere end 100.

Det fremgår af tabel 5.6, at andelen af stadfæstede sager uden kritik er steget fra 37 procent i 2018 til 62 procent i 2019 og endelig til 70 procent i 2020.

TABEL 5.6 STADFÆSTEDE SAGER UDEN KRITIK DE SENESTE TRE ÅR

	Stadfæstede sager uden kritik		Stadfæstede sager	
	Antal	Procent	Antal	Procent
2018	85	37	230	100
2019	201	62	325	100
2020	246	70	350	100

TENDENSER I SAGER OM BARSELSDAGPENGE

COVID-19 OG GRAVIDITETSBE- TINGET SYGDOM

Covid-19 har i 2020 været årsag til, at vi har modtaget og afgjort et antal sager om, hvorvidt fravær pga. smittefare kan anses for graviditetsbetinget fravær.

Gravide er optaget på listen over personer i øget risiko for et alvorligt sygdomsforløb, hvis de bliver smittet med covid-19.

TILKENDEGIVELSE FRA STAR OM GRAVIDE OG COVID 19

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har tilkendegivet, at retningslinjerne fra Sundhedsstyrelsen i forhold til gravide fra uge 28 for medarbejdere i sundheds-, social- og ældresektoren samt dagtilbud fra 0 – 6 år må sidestilles med offentlige fastsatte bestemmelser, der forhindrer den gravide i at varetage sit arbejde og giver ret til fravær efter barselslovens § 6, stk. 2.

De situationer, hvor Sundhedsstyrelsen alene anbefaler, at gravide omplaceres til andet arbejde eller evt. hjemmearbejde, vil som udgangspunkt ikke være omfattet af reglerne om graviditetsbetinget fravær i barselsloven. Det kan dog ikke udelukkes, at særlige situationer efter en konkret vurdering kan betragtes som graviditetsbetinget fravær.

Udbetaling Danmark har i et antal sager, hvor gravide efter uge 28 i andre erhverv end de ovenfor nævnte har haft fravær, givet afslag alene med den begrundelse, at den gravide ikke er omfattet af de offentligt fastsatte bestemmelser.

Vi har i seks af sagerne efter en konkret vurdering ændret Udbetaling Danmarks afgørelse og anerkendt fravær som følge af Covid-19 som graviditetsbetinget fravær.

Fælles for sagerne var, at de gravide blev sygemeldt i starten af marts/april 2020, og at det ikke er sikkert, at egen læge ville have sygemeldt den gravide i dag med de retningslinjer, der gælder fra april 2020. Hvis det var tilfældet, ville fraværet ikke være anderkendt som graviditetsbetinget fravær.

UDDRAG AF AFGØRELSE, HVOR VI ANERKENNDE FRAVÆR SOM GRAVIDITETSBETINGET FRAVÆR

"Vi lægger til grund, at jeres medarbejder havde første fraværsdag den 20. marts 2020.

Ifølge lægeerklæringen udarbejdet af egen læge blev X hjemsendt fra sit arbejde, da hun arbejder i en delikatesseafdeling med kundekontakt uden mulighed for omplacering. Hun var som gravid omfattet af persongruppen i øget risiko for alvorligt forløb ved covid-19. Der ville være risiko for fosterskader pga. af hendes arbejde. Risikoen medførte fuld uarbejdsdygtighed og varigheden forventes i resten af graviditeten.

Dato for forventet fødsel er oplyst til at være den 1. august 2020.

Vi lægger vægt på, at jeres medarbejder blev hjemsendt allerede den 20. marts 2020, og at gravide på dette tidspunkt og fortsat er at finde på listen over personer med særlig risiko ved udsættelse for Covid-19, som er udarbejdet af Sundhedsstyrelsen.

Vi lægger også vægt på, at det i sagen er dokumenteret, at I som arbejdsgiver ikke kunne hverken omplacere eller tilbyde jeres medarbejder anden beskæftigelse, da I er en dagligvarebutik, og kundekontakt ikke kan undgås.

Vi har taget udgangspunkt i situationen som den var i marts 2020 og de retningslinjer, som var udgivet fra Sundhedsstyrelsen omkring mulighederne for at indrette en arbejdsplads for folk i særlige risiko i forhold til Covid-19 på dette tidspunkt.

Vi har herefter på baggrund af en konkret og individuel vurdering fundet, at jeres medarbejders fravær i perioden 20. marts – 7. maj 2020 er at betragte som et graviditetsbetinget fravær, hvor arbejdets særlige karakter har medført en risiko for fosteret."

Vi har hjemvist to af sagerne om fravær på grund af Covid-19 til yderligere belysning af muligheden for omplacering til andet arbejde eller hjemmearbejde.

COVID-19 OG MANGLENDE OVERHOLDELSE AF ANSØGNINGS- FRISTEN

Vi har i 2020 modtaget mange sager, hvor fristen for at ansøge om refusion af barselsdagpenge eller ansøge om barselsdagpenge ikke er overholdt, og hvor det er anført, at corona situationen har medført, at man ikke har fået ansøgt.

Vi har stadfæstet Udbetaling Danmarks afgørelser om ikke at dispensere for ansøgningsfristen. Lønmodtageren har fået et brev i e-boks og er på trods af en epidemi forpligtet til at læse sin post og er her vejledt om, at der skal ske ansøgning. I forhold til arbejdsgiver har der ikke været ændringer i forhold til før Covid-19.

Vi har hjemvist et par sager til undersøgelse af, om arbejdspladsen har været helt nedlukket, eller om medarbejderne har arbejdet hjemmefra.

BEREGNING

Vi har i 2020 ændret 15 sager om beregning af barselsdagpenge. Der har været tale om sager med forskellige problemstillinger, men især om sager om, hvilket antal timer dagpengene skulle beregnes på grundlag af. Vi har afgjort, at hvis der er tale om tilbagevendende overarbejde, skal barselsdagpengene beregnes på grundlag af de timer også, uanset der er en kontrakt på et fast timeantal. Vi har også ændret sager om beregning af barselsdagpenge til selvstændige.

UDDRAG AF SAG OM ÆNDRING AF BEREGNING FRA 19 TIMER TIL 22 TIMER UGENTLIGT

" Ankestyrelsen vurderer, at det er dokumenteret, at du har haft tilbagevendende overarbejde i de seneste tre afsluttede kalendermåneder forud for første fraværsdag i forhold til din faste kontrakt på 19 timer, som skal indgå i beregningen af dine barselsdagpenge.

Det betyder, at din ugentlige gennemsnitlige arbejdstid skal opgøres til 22 timer.

Dine ugentlige barselsdagpenge er som følge heraf $22 \times 119,05 \text{ kr.} = 2.619,10 \text{ kr.}$

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at det fremgår af din ansættelseskontrakt, at du er garanteret mindst 76 timers beskæftigelse på fire uger dvs. 19 timer om ugen.

Vi lægger videre vægt på, at det fremgår af indberetningerne til e-indkomst, at du i de seneste tre afsluttede kalendermåneder har arbejdet følgende:

Juni 121,50 timer

Juli 40,50 timer

August 125 timer

..

Dette giver sammenlagt 287 timer, hvilket svarer til (287:13) = 22 timer.

Vi kan oplyse, at tre afsluttede kalendermåneder altid svarer til 13 uger.

Så selvom du ikke har arbejdet særligt mange timer i juli måned, har du alligevel haft flere timer i såvel juni og august, som viser, at der er tale om tilbagevendende overarbejde, som skal indgå i beregningen af dine barselsdagpenge.”

Opfølgning på tendenser beskrevet i redegørelsen for 2019

I sidste års redegørelse beskrev vi, at vi fortsat så sager, hvor Udbetaling Danmark ikke har registreret telefoniske henvendelser efter afgørelsen som en klage over afgørelsen, men ikke i samme omfang som tidligere år. Vi har registreret kritik-emneordet ”klagevejledning” i disse sager. Kritik-emneordet anvendes også, hvis klagevejledningen i afgørelsen mangler eller er mangelfuld. I 2019 påtalte vi klagevejledningen i syv procent af sagerne om barselsdagpenge.

I 2020 har vi anvendt kritik-emneordet ”klagevejledning” i fem procent af sagerne.

Udbetaling Danmark har fokus på telefoniske klager og har oplyst, at de nu ved den mindste tvivl spørger, når borgere ringer og er utilfredse, om borger ønsker at klage over afgørelsen.

I redegørelsen for 2019 beskrev vi, at vi fortsat så sager om fejludbetalinger. Det var særligt tale om sager, hvor borger har fået udbetalt for lidt i barselsdagpenge, og hvor Udbetaling Danmarks system efter det oplyste ikke har kunnet udbetale restbeløbet, men i stedet har udbetalt det fulde korrekte beløb for perioden.

I 2020 har vi stadig set sager om tilbagebetaling. Hvis Udbetaling Danmark vurderer, at borger skal have delvist medhold i en klage, nedsætter Udbetaling Danmark ikke tilbagebetalingskravet. I stedet udbetales hele det korrekte beløb, hvilket betyder, at borger får et endnu højere tilbagebetalingskrav, fordi

hele det beløb, som borger tidligere fejlagtigt har fået udbetalt, herefter kræves tilbagebetalt. Ydermere skal borger betale skat af det fejludbetalte beløb, og beløbet har betydning for eventuelle udbetalinger af boligstøtte og friplads til daginstitutioner.

UDDRAG AF SAG, HVOR BORGER SKAL TILBAGEBETALE FOR EN PERIODE, MEN HAR RET TIL FULDE BARSELSDAGPENGE I NOGET AF PERIODEN OG IKKE NEDSATTE DAGPENGE

"Ankestyrelsen vurderer, at du ikke har modtaget for meget i barselsdagpenge mod bedre vidende.

Det betyder, at du ikke skal tilbagebetale det nævnte beløb på 3.236,82 kr., som du fik genudbetalt for perioden 6. februar – 12. februar 2019 og har modtaget for meget i barselsdagpenge.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at Udbetaling Danmark i forbindelse med din klage over tilbagebetaling af barselsdagpenge blev opmærksomme på, at du havde ret til fulde barselsdagpenge i perioden 6. februar – 12. februar 2019.

I stedet for at give dig delvist medhold i din klage foretog Udbetaling Danmark en ny udbetaling til dig den 24. juni 2019, hvor du fik udbetalt et bruttobeløb på 3.236,82 kr. for perioden 6. februar – 12. februar 2019.

Ankestyrelsen lægger vægt på, at du ikke kunne gennemskue, at Udbetaling Danmark anvendte reglerne forkert og foretog en fejludbetaling igen. Det må således være Udbetaling Danmark som er nærmest til at bære risikoen for fejludbetalingen."

KAPITEL 6

Boligstøtte

Kapitlet omhandler sager om boligstøtte. Første afsnit indeholder statistik om:

- Indkomne sager de seneste tre år
- Afsluttede sager i 2020
- Udfaldet af de realitetsbehandlede sager de seneste tre år
- Kritik i realitetsbehandlede sager i 2020
- Stadfæstede sager uden kritik i de seneste tre år.

Herefter følger et afsnit om tendenser, som vi har set i sagerne om boligstøtte.

SAGER OM BOLIGSTØTTE I TAL

Antallet af indkomne sager har i perioden 2018 – 2020 svinget fra 999 i 2018 til 2.238 i 2019 og til 1.565 indkomne sager i 2020, se tabel 6.1.

TABEL 6.1 INDKOMNE SAGER DE SENESTE TRE ÅR

År	Antal indkomne sager
2018	999
2019	2.238
2020	1.565

I 2020 afsluttede vi 2.093 sager om boligstøtte, hvoraf 1.883 sager, svarende til 90 procent, blev realitetsbehandlet, og 210 sager blev afvist eller bortfaldt, se tabel 6.2.

TABEL 6.2 AFSLUTTEDE SAGER I 2020

	Realitetsbehandlet		Afvist/bortfaldet		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Afsluttede sager i 2020	1.883	90	210	10	2.093

Note: Sager, som er afvist/bortfaldet, afsluttes ofte forholdsvis kort tid efter, at de er modtaget i Ankestyrelsen. Antallet af afviste/bortfaldne sager og de opgjorte procenter heraf skal derfor ses både i forhold til antal indkomne sager og antallet af realitetsbehandlede sager i 2018.

Nedenstående tabel viser udviklingen i andelen af stadfæstede, hjemviste og ændrede sager over de seneste tre år. Andelen af

stadfæstede sager er steget fra 68 procent i 2018 til 79 procent i 2019 og igen til 84 procent i 2020. Andelen af hjemviste sager er faldet markant fra 25 procent i 2018 til 11 procent i 2019. I 2020 hjemviste vi ni procent af boligstøttesagerne. Andelen af ændrede sager er svinget i perioden fra syv procent i 2018, til 10 procent i 2019 og til syv procent i 2020.

TABEL 6.3 UDFALDET AF REALITETSBEHANDLEDE SAGER SENESTE TRE ÅR

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
2018	778	68	283	25	84	7	1.145	100
2019	1.363	79	185	11	173	10	1.721	100
2020	1.586	84	173	9	124	7	1.883	100

I 2020 er der påtalt sagsbehandlingsfejl i 30 procent af de stadfæstede sager, se tabel 6.4. Det er et stort fald fra 64 procent i 2019.

TABEL 6.4 KRITIK I REALITETSBEHANDLEDE SAGER I 2020

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Realitetsbehand- let	1.586	100	173	100	124	100	1.883
Antal sager med kritik	474	30	144	83	55	44	673
Antal sager uden kritik	1.112	70	29	17	69	56	1.210

Af nedenstående tabel fremgår det, hvilke sagsbehandlingsfejl vi har påtalt i sager om boligstøtte i 2020. Vi har særligt udtalt kritik af mangelfuld begrundelse. Det er sket i 19 procent af alle realitetsbehandlede sager, og i 16 procent af de stadfæstede sager. I 2019 kritiserede vi begrundelsen i 24 procent af alle sager, og i 2018 skete det i 57 procent af boligstøttesagerne. Udbetaling Danmarks begrundelser er derfor stadig blevet bedre.

Et andet område, hvor der er sket en positiv udvikling, er ved overholdelse af genvurderingsfristen på fire uger. I 2020 har vi påtalt manglende overholdelse af genvurderingsfristen i 10 procent af boligstøttesagerne. I 2019 skete det i 54 procent af sagerne.

TABEL 6.5 FORDELING AF KRITIK-EMNEORD I PROCENT

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		Procent af de samlede antal realitetsbehandlede sager
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	
Ingen kritik	1.112	70	29	17	69	56	64
Akter	121	8	20	12	17	14	8
Begrundelse	253	16	85	49	24	19	19
Genvurdering mangelfuld	8	1	12	7	2	2	1
Habilitet	2	0	2	1	0	0	0
Klagevejledning	5	0	0	0	1	1	0
Meddelelse af afgørelsen	4	0	2	1	1	1	0
Notatpligt	5	0	0	0	0	0	0
Partshøring	26	2	6	3	2	2	2
Tidsfrister	134	8	28	16	18	15	10
Undersøgelsesprincippet (officialprincippet)	5	0	90	52	10	8	6
Vejledningspligt	3	0	2	1	2	2	0

Note De anførte procenter ved hvert kritikemneord er i forhold til antal stadfæstede, hjemviste og ændrede sager og i forhold til realitetsbehandlede sager i alt.

Da der registreres flere kritik-emneord på samme sag bliver en sammenlægning af procenterne ofte mere end 100.

Som det ses af nedenstående tabel, er andelen af stadfæstede sager uden kritik steget fra 17 procent i 2018 til 36 procent i 2019 og til 70 procent 2020.

TABEL 6.6 STADFÆSTEDE SAGER UDEN KRITIK DE SENESTE TRE ÅR

	Stadfæstede sager uden kritik		Stadfæstede sager	
	Antal	Procent	Antal	Procent
2018	131	17	778	100
2019	490	36	1.363	100
2020	1.112	70	1.586	100

TENDENSER I SAGER OM BOLIGSTØTTE

Opfølgning på tendenser beskrevet i redegørelsen for 2019

GENVURDERINGS- FRIST

I sidste års redegørelse beskrev vi, at i 54 procent af sagerne havde vi kritiseret, at genvurderingsfristen på fire uger ikke var overholdt. Udbetaling Danmark meddelte allerede, når der blev kvitteret for modtagelsen af klagen, at man forventede at behandle klagen inden fx fire måneder. Der ikke hjemmel til en generel overskridelse af genvurderingsfristen.

GENVURDERING

Udbetaling Danmark skal genvurdere en afgørelse inden 4 uger efter, at klagen er modtaget.

Hvis Udbetaling Danmark ikke kan færdiggøre sin genvurdering inden for fristen på 4 uger, fordi der skal skaffes yderligere oplysninger, vurderinger og lignende, skal klageren have besked herom, og om hvornår genvurderingen kan forventes afsluttet.

Kilde: Bekendtgørelse nr. 1846 af 7. december 2020 om retssikkerhed på det sociale område, § 13.

Udbetaling Danmark oplyste, at de i 2019 havde sat ekstra ressourcer ind på at genvurdere klagesager. I 2020 har vi kritiseret manglende overholdelse af genvurderingsfristen i 10 procent af sagerne.

LANG SAGSBE- HANDLINGSTID

I 2019 så vi mange sager om tilbagebetaling både som følge af fraflytning fra boligen og som følge af tilflytning af husstandsmedlem, hvor sagsbehandlingstiden i Udbetaling Danmark var op mod 8-9 måneder. Den lange sagsbehandlingstid medførte urimeligt store tilbagebetalingskrav. I 2020 har vi stadig i begyndelsen af året set sager med samme lange sagsbehandlingstid. Herefter har vi kun i begrænset omfang set sager med lang sagsbehandlingstid.

ANVENDELSE AF FORKERT IND- KOMST

I 2019 hjemviste vi sager om krav på tilbagebetaling af boligstøtte som følge af tilflytning af husstandsmedlem, da Udbetaling Danmark ved opgørelsen af tilbagebetalingskravet havde anvendt indkomsten fra Skattestyrelsens indkomstregister og ikke den indkomst, som boligstøttemodtager og tilflytter havde oplyst. I starten af 2020 hjemviste vi stadig sager med den begrundelse. Udbetaling Danmark har nu rettet op på fejlen.

MANGE AFGØRELSER PÅ KORT TID

I sidste års redegørelse skrev vi om sager om krav på tilbagebetaling af boligstøtte, hvor boligstøttemodtager havde modtaget flere afgørelser fra Udbetaling Danmark samme dag eller over et par dage, som ikke nødvendigvis hang sammen og med forskellige tilbagebetalingskrav. Det har vi ikke set i 2020.

FEJLUDBETALINGER

I 2019 så vi også sager, hvor borger fx blev pensionist, hvilket indebar, at boligstøtten skulle beregnes på en anden måde. På grund af lang sagsbehandlingstid havde borger imidlertid fået den hidtidige boligstøtte udbetalt i en periode, selvom borger efter overgang til pension har ret til højere boligstøtte. Udbetaling Danmark udbetalte typisk hele den boligstøtte, som borger havde ret til som pensionist, og krævede derefter den boligstøtte, der tidligere var blevet udbetalt i den pågældende periode, tilbagebetalt. Udbetaling Danmark har i 2020 rettet op på denne uhensigtsmæssige praksis.

MISVISENDE BREVE

I redegørelsen for 2019 beskrev vi, at vi i sager, hvor der var flyttet endnu en person ind i boligen, så mange eksempler på breve til boligstøttemodtager om tilflytningen, som var misvisende. Overskriften er fx at boligstøtten ikke ændrer sig, hvorefter det fremgår, at der skal tilbagebetales boligstøtte. Vi har set de samme misvisende breve i 2020.

UDDRAG AF MISVISENDE BREV

”Din boligstøtte ændrer sig ikke

Vi skriver til dig, fordi X er flyttet ind hos dig.

Det betyder, at du fortsat vil få 3.143,00 kr. i boligstøtte hver måned.

Det betyder også, at du har fået for meget i boligstøtte og skal betale 21.832,00 kr. tilbage. Du har fået for meget i boligstøtte, fordi indkomsten har været højere end den, vi tidligere har brugt til at beregne din boligstøtte ud fra. Du modtager et indbetalingskort inden for 5 hverdage, som du kan bruge til at betale beløbet tilbage.

.....”

KAPITEL 7

Familieydelse

Kapitlet omhandler sager om børnetilskud, børne- og ungedydelse samt opkrævning og forskudsvis udbetaling af underholdsbidrag. Første afsnit indeholder statistik om:

- Indkomne sager de seneste år
- Afsluttede sager i 2020
- Udfaldet af de realitetsbehandlede sager i de seneste år
- Kritik i realitetsbehandlede sager i 2020
- Stadfæstede sager uden kritik i de seneste tre år

Herefter følger et afsnit om tendenser, som vi ser i sagerne om familieydelse.

SAGER OM FAMILIEYDELSER I TAL

Antallet af indkomne sager er svinget fra 876 i 2018 til 1.102 i 2019, hvorefter antal indkomne sager igen er faldet til 933 i 2020.

TABEL 7.1 INDKOMNE SAGER DE SENESTE TRE ÅR

År	Antal indkomne sager
2018	876
2019	1.102
2020	933

Af de 933 indkomne sager vedrørte 45 procent bidragsopkrævning, 35 procent var sager om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og 20 procent sager om børne- og ungedydelse.

TABEL 7.2 INDKOMNE SAGER I 2020 FORDELT PÅ LOVOMRÅDER

	I alt	Procent
Bidragsopkrævning	421	45
Børne- og ungedydelse	187	20
Børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag	325	35
I alt	933	100

I 2020 afsluttede Ankestyrelsen 1.209 sager om familieydelse, hvoraf de 1.094, svarende til 90 procent af de afsluttede sager, blev realitetsbehandlet.

TABEL 7.3 AFSLUTTEDE SAGER I 2020

	Realitetsbehandlet		Afvist/bortfaldet		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Afsluttede sager i 2020	1.094	90	115	10	1.209	100

Som det fremgår af nedenstående tabel 7.4, omhandlede 42 procent af de realitetsbehandlede sager bidragsopkrævning, 39 procent vedrørte sager efter børnetilskudsloven, og de restende 19 procent vedrørte sager om børne- og ungeydelse.

TABEL 7.4 AFSLUTTEDE SAGER I 2020 FORDELT PÅ LOVOMRÅDER

	Realitetsbehandlet		Afvist/bortfaldet		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Bidragsopkrævning	460	42	32	28	492	41
Børne- og ungeydelse	212	19	43	37	255	21
Børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag	422	39	40	35	462	38
I alt	1.094	100	115	100	1.209	100

Note: Sager, som er afvist/bortfaldet, afsluttes ofte forholdsvis kort tid efter, at de er modtaget i Ankestyrelsen. Antallet af afviste/bortfaldne sager og de opgjorte procenter heraf skal derfor ses både i forhold til antal indkomne sager og antallet af realitetsbehandlede sager i 2019.

Den samlede procent bliver ikke nødvendigvis 100 grundet reglerne for afrunding.

Tabel 7.5 viser udviklingen i andelen af stadfæstede, hjemviste og ændrede sager i de seneste tre år. Andelen af stadfæstede sager er faldet i perioden fra 92 procent i 2018 til 89 procent i 2019 og endelig til 84 procent i 2020. Modsat er andelen af ændrede sager steget fra seks procent i 2018 og 2019 til 12 procent i 2020. Andelen af hjemviste sager var i 2018 to procent og fem procent i 2019. I 2020 hjemviste vi fire procent af sagerne om familieydelser.

TABEL 7.5 UDFALDET AF REALITETSBEHANDLEDE SAGER DE SENESTE TRE ÅR

	Stadfæstede sager		Hjemviste sager		Ændrede sager		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
2018	790	92	19	2	48	6	857	100
2019	811	89	45	5	57	6	913	100
2020	924	84	43	4	127	12	1.094	100

Tabel 7.6 viser udfaldet af realitetsbehandlede sager fordelt på lovområderne. 89 procent af sagerne om opkrævning af bi-drag, 82 procent af sagerne om børnetilskud og 79 procent af sagerne om børne- og ungedydelse er stadfæstet.

TABEL 7.6 UDFALDET AF REALITETSBEHANDLEDE SAGER I 2019 FORDELT PÅ LOVOMRÅDER

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Bidragsoptkrævning	411	89	20	4	29	6	460	38
Børne- og ungedydelse	168	79	12	6	32	15	212	18
Børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag	345	82	11	3	66	16	422	35
I alt	924	84	43	4	127	12	1.094	90

Tabel 7.7 omhandler antallet af stadfæstede, ændrede og hjemviste sager, hvor Ankestyrelsen har registreret kritik i sagerne. 715 sager er stadfæstet uden påtale af sagsbehandlingsfejl, hvilket svarer til 77 procent af de stadfæstede sager.

TABEL 7.7 KRITIK I REALITETSBEHANDLEDE SAGER

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Realitetsbehandlede sager	924	100	43	100	127	100	1.094
Antal sager med kritik	209	23	33	77	82	65	324
Antal sager uden kritik	715	77	10	23	45	35	770

Af nedenstående tabel 7.8 fremgår det, hvilke sagsbehandlingsfejl vi har påtalt i sager om familiedydelse i 2020. Der har været udtalt kritik i 29 procent af de realitetsbehandlede sager. I de stadfæstede sager er der udtalt kritik i 23 procent af sagerne.

Der har særligt været udtalt kritik af manglende overholdelse af fristen for genvurdering på fire uger. Det er sket i 13 procent af de realitetsbehandlede sager. Der har også været udtalt kritik af begrundelsesmangler i syv procent af alle sager. I de stadfæstede er det sket i seks procent af sagerne.

TABEL 7.8 FORDELING AF KRITIK-EMNEORD

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		Procent af de samlede antal realitetsbehandlede sager
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	
Ingen kritik	715	77	10	23	47	37	71
Akter	46	5	1	2	17	13	6
Begrundelse	52	6	7	16	13	10	7
Genvurdering mangelfuld	6	1	0	0	3	2	1
Habilitet	4	0	2	5	6	5	1
Klagevejledning	8	1	0	0	0	0	1
Meddelelse af afgørelsen	8	1	0	0	3	2	1
Notatpligt	3	0	1	2	1	1	0
Partshøring	11	1	1	2	1	1	1
Tidsfrister	111	12	5	12	27	21	13
Undersøgelsesprincippet (officialprincippet)	1	0	27	63	5	4	3
Vejledningsprincippet	4	0	0	0	30	24	3

Note: De anførte procenter ved hvert kritikemneord er i forhold til antal stadfæstede, hjemviste og ændrede sager og i forhold til realitetsbehandlede sager i alt.

Da der registreres flere kritik-emneord på samme sag bliver en sammenlægning af procenterne ofte mere end 100.

0 procent kan være udtryk for, at der er så få sager, at procenten ved nedrunding bliver 0.

Som det ses af nedenstående tabel 7.9, er der sket et fald i antallet af stadfæstede sager uden kritik fra 85 procent i 2018, til 62 procent i 2019. Herefter er der igen sket en stigning til 77 procent i 2020.

TABEL 7.9 STADFÆSTEDE SAGER UDEN KRITIK DE SENESTE TRE ÅR

	Stadfæstede sager uden kritik		Stadfæstede sager	
	Antal	Procent	Antal	Procent
2018	668	85	790	100
2019	505	62	811	100
2020	715	77	924	100

FEJLUDBETALING OG LANG SAGSBE- HANDLINGSTID

OPTJENINGS- PRINCIPPET

TENDENSER I SAGER OM FAMILIEYDELSER

Opfølgning på tendenser beskrevet i redegørelsen for 2019

Vi beskrev i sidste års redegørelse, at vi i slutningen af 2019 modtog en række sager, hvor der var sket fejludbetalinger af familieydelse. Dette skete, fordi ydelserne ved en fejl ikke var standset i forbindelse med, at Udbetaling Danmark modtog oplysninger fra folkeregisteret eller fra borger selv om ændringer af betydning for retten til ydelserne.

Vi har først afgjort en del af disse sager i 2020. Sagerne har både omhandlet den situation, hvor et barn er flyttet til den anden forælder, men også den situation, at børn, som har boet hos hver deres forælder, er flyttet til den anden forælder

Vi har ændret en del af sagerne, fordi vi ikke har vurderet, at ydelsen var modtaget mod bedre vidende, og fordi vi har fundet, at Udbetaling Danmark var nærmest til at bære risikoen for fejludbetalingen

Fejludbetalinger og tilbagebetaling

Når en myndighed ønsker at kræve tilbagebetaling af en ydelse, som er udbetalt ved en fejl, skal der foretages en konkret vurdering af, om det er myndigheden eller modtageren der er nærmest til at bære risikoen for fejludbetalingen. Det skal således vurderes, om den uretmæssige udbetaling hovedsageligt må tilskrives myndighedens forhold eller modtagerens manglende iagttagelse af oplysningspligten, samt om modtageren burde vide, at der ikke var ret til ydelsen, og at der var tale om en fejl.

I vurderingen af sagerne indgik også den vejledning, som borgerne løbende havde modtaget om betingelserne for retten til ydelsen og oplysningspligten. Vejledningen var i flere sager ikke tilstrækkelig klar til, at borgeren burde vide, at ændringen havde betydning for retten til ydelsen.

I 2019 ændrede og hjemviste vi flere sager om optjening af ret til familieydelser efter optjeningsprincippet.

I flere af sagerne var der fejl i form af mangelfuld begrundelse, mangelfuldt oplysningsgrundlag og forkert anvendelse af reglerne ved beregning af optjeningsprocenten.

Vi har ikke set samme fejl i 2020.

KAPITEL 8

National pension

Kapitlet omhandler sager om social pension til pensionister, som har fast bopæl i Danmark.

Første afsnit indeholder statistik om:

- Indkomne sager de seneste år
- Afsluttede sager i 2020
- Udfaldet af de realitetsbehandlede sager i de seneste år
- Kritik i realitetsbehandlede sager i 2020
- Stadfæstede sager uden kritik i de seneste tre år

Herefter følger et afsnit om nogle tendenser, som vi har set i sagerne om national pension.

SAGER OM NATIONAL PENSION I TAL

Antallet af indkomne sager var i 2018 680 sager og i 2019 835 sager. I 2020 har vi modtaget 740 sager om national pension, se tabel 8.1.

TABEL 8.1 INDKOMNE SAGER DE SENESTE TRE ÅR

År	Antal indkomne sager
2018	680
2019	835
2020	740

I 2020 afsluttede vi 872 sager om national pension. 803 sager, svarende til 92 procent, blev realitetsbehandlet, og den resterende del blev afvist eller bortfaldt, se tabel 8.2.

TABEL 8.2 AFSLUTTEDE SAGER I 2020

	Realitetsbehandlet		Afvist/bortfaldet		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Afsluttede sager 2020	803	92	69	8	872

Note: Sager, som er afvist/bortfaldet, afsluttes ofte forholdsvis kort tid efter, at de er modtaget i Ankestyrelsen. Antallet af afviste/bortfaldne sager skal derfor ses både i forhold til antal indkomne sager og antallet af realitetsbehandlede sager i 2020.

Nedenfor ses udviklingen i antal stadfæstede, hjemviste og ændrede sager i de seneste tre år. Andelen af stadfæstede sager er steget fra 82 procent i 2018 til 89 procent i 2019. I 2020 er andelen af stadfæstede sager faldet til 85 procent.

Der er sket et fald i andelen af hjemviste sager fra otte procent i 2018 til fem procent i 2019. I 2020 er der igen sket en lille stigning til seks procent. Andelen af ændrede sager er faldet fra 10 procent i 2018 til seks procent i 2019, hvorefter andelen er steget til ni procent.

TABEL 8.3 UDFALDET AF REALITETSBEHANDLEDE SAGER DE SENESTE TRE ÅR

	Stadfæstede sager		Hjemviste sager		Ændrede sager		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
2018	452	82	45	8	54	10	551	100
2019	783	89	42	5	57	6	882	100
2020	685	85	46	6	72	9	803	100

Note: Den samlede procent bliver ikke nødvendigvis 100 grundet reglerne for afrunding.

87 procent af de stadfæstede sager er afgjort uden påtale af sagsbehandlingsfejl, se tabel 8.4.

TABEL 8.4 KRITIK I REALITETSBEHANDLEDE SAGER

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Realitets-behandlede sager	685	100	46	100	72	100	803	100
Antal sager med kritik	86	13	35	76	18	25	139	100
Antal sager uden kritik	599	87	11	24	54	75	664	100

Af tabel 8.5 fremgår, hvilke sagsbehandlingsfejl vi har påtalt på området national pension i 2020. Vi har i ni procent af sagerne udtalt kritik af mangelfuld begrundelse. I de stadfæstede sager er det sket i otte procent af sagerne.

TABEL 8.5 FORDELING AF KRITIK-EMNEORD I PROCENT

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		Procent af det samlede antal realitetsbehandlede sager
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	
Ingen kritik	599	87	11	24	54	75	83
Akter	12	2	2	4	1	1	2
Begrundelse	56	8	10	22	4	6	9
Genvurdering mangelfuld	1	0	0	0	0	0	0
Habilitet	0	0	0	0	0	0	0
Klagevejledning	1	0	0	0	0	0	0
Meddelelse af afgørelsen	0	0	0	0	0	0	0
Notatpligt	0	0	0	0	0	0	0
Partshøring	2	0	1	2	0	0	0
Tidsfrister	19	3	3	7	6	8	3
Undersøgelsesprincippet (officielprincippet)	1	0	28	61	2	3	4
Vejledningspligt	0	0	0	0	7	10	1

Note: De anførte procenter ved hvert kritikemneord er i forhold til antal stadfæstede, hjemviste og ændrede sager og i forhold til realitetsbehandlede sager i alt.

Da der registreres flere kritik-emneord på samme sag bliver en sammenlægning af procenterne ofte mere end 100.

0 procent kan være udtryk for, at der er så få sager, at procenten ved nedrunding bliver 0.

Som det ses af tabellen nedenfor, er andelen af stadfæstede sager uden kritik steget fra 73 procent i 2018 til 75 procent i 2019 og til 87 procent i 2020.

TABEL 8.6 STADFÆSTEDE SAGER UDEN KRITIK DE SENESTE TRE ÅR

	Stadfæstede sager uden kritik		Stadfæstede sager	
	Antal	Procent	Antal	Procent
2018	330	73	452	100
2019	584	75	783	100
2020	599	87	685	100

TENDENSER PÅ OMRÅDET NATIONAL PENSION

MANGELFULD BEGRUNDELSE

I 2020 har vi kritiseret Udbetaling Danmarks begrundelse i ni procent af sagerne mod i 18 procent af sagerne i 2019.

GENOPTAGELSE AF SAGER - VUR- DERING AF GOD/OND TRO

Vi har hidtil udtalt kritik af begrundelsen, når der ikke har været en beregning af pensionen i afgørelserne. Det har vi gjort, selvom Udbetaling Danmark har rettet op på den mangelfulde begrundelse i genvurderingen.

Efter det nye pensionssystem er indført i foråret 2020 har de sager, som vi har modtaget om efterregulering og omregning af pension, indeholdt beregninger af pensionen i afgørelsen. Fremadrettet forventer vi derfor, at vi i endnu færre sager vil påtale begrundelsesmangler.

Vi har i 2020 genoptaget ca. 150 sager om efterregulering af pension, hvor den periode, pensionen er udbetalt i, ligger forud for den 1. juli 2017. Det gjorde vi, fordi vi ved en fejl ikke havde vurderet, om den for meget udbetalte pension var modtaget mod bedre vidende. Fra den 1. juli 2017 skal dette efter en lovændring ikke længere vurderes i sager om efterregulering.

Vi har ændret 20 af sagerne. Det vil sige, at vi for hele eller en del af tilbagebetalingskravet har vurderet, at pensionisten ikke har modtaget pensionen mod bedre vidende. Vi har hjemvist fem af sagerne. I resten af sagerne har vi vurderet, at den for meget udbetalte pension er modtaget mod bedre vidende.

Vi har fx ændret sager om efterløn og sygedagpenge, hvor indkomsten vedrørte en periode før overgangen til pension, men blev udbetalt efter overgangen. Det har vi gjort, da pensionisterne ikke i forbindelse med ansøgningen om pension var vejledt om, at disse indkomster skulle indgå ved beregningen af pensionen, hvis de blev udbetalt/beskattet efter overgangen til pension.

VURDERINGEN AF MOD BEDRE VIDENDE

Normalt skal pensionen være modtaget mod bedre vidende på udbetalingstidspunktet.

Den vurdering strider dog i mod kalenderårsmodellen, hvorefter indkomsterne i kalenderåret skal indgå ved beregningen af pensionen for hele året, uanset hvornår indkomsten er beskattet.

Vurderingen går derfor på, om pensionisten vidste eller burde vide, at en bestemt indkomst skal indgå i pensionsberegningen.

SAGER OM PENSION TIL LÆRERE PÅ TYSK MINDRETALS SKOLER

Vi har hjemvist otte sager om pension til lærere på de tyske mindretals skoler i Danmark, som samtidig modtog tysk tjenestemandspension. I alle sager har Udbetaling Danmark truffet afgørelse om, at den danske pension skal nedsættes med henvisning til, at pensionisterne har være omfattet af tysk social sikring, selvom de arbejdede i Danmark.

Udbetaling Danmark skal vurdere, hvilket lands regler om social sikring pensionisten har været omfattet af under beskæftigelsen i Danmark, herunder vurdere om pensionisten er omfattet af reglerne i EF-forordning 1408/71 eller EF-forordning 883/04 om beskæftigelse i flere lande.

Opfølgning på tendenser beskrevet i redegørelsen for 2019

I 2019 beskrev vi, at vi i sager om efterregulering af pension havde konstateret fejl i nogle beregninger af pensionen. Fx hvis borger var gået på pension i løbet af året, så nedrundede Udbetaling Danmarks system forkert ved beregningen af pensionen.

I andre tilfælde skete nedrundingen til nærmeste 100 på et forkert tidspunkt i beregningen.

Vi har ikke set de samme fejl i 2020.

KAPITEL 9

International pension

Kapitlet omhandler sager om social pension til pensionister, som har fast bopæl i udlandet.

Første afsnit indeholder statistik om:

- Indkomne sager de seneste år
- Afsluttede sager i 2020
- Udfaldet af de realitetsbehandlede sager i de seneste år
- Kritik i realitetsbehandlede sager i 2020
- Stadfæstede sager uden kritik i de seneste tre år.

SAGER OM INTERNATIONAL PENSION

Antallet af indkomne sager på området er faldet fra 493 sager i 2018 og til 423 sager i 2019 og til 208 sager i 2020, se tabel 9.1.

TABEL 9.1 INDKOMNE SAGER DE SENESTE TRE ÅR

År	Antal indkomne sager
2018	493
2019	423
2020	208

Af tabel 9.2 fremgår det, at vi har afsluttet 280 sager i 2020. Heraf er de 247 af sagerne realitetsbehandlede, hvilket svarer til 88 procent af de afsluttede sager.

TABEL 9.2 AFSLUTTEDE SAGER I 2020

	Realitetsbehandlet		Afvist/bortfaldet		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	
Afsluttede sager i 2020	247	88	33	12	280

Note: Sager, som er afvist/bortfaldet, afsluttes ofte forholdsvis kort tid efter, at de er modtaget i Ankestyrelsen. Antallet af afviste/bortfaldne sager og de opgjorte procenter heraf skal derfor ses både i forhold til antal indkomne sager og antallet af realitetsbehandlede sager i 2020.

Nedenstående tabel viser udviklingen i antal stadfæstede, hjemviste og ændrede sager i de seneste tre år. Som det ses, har andelen af stadfæstede sager kun ændret sig ganske lidt i perioden fra 92 procent i 2018, til 93 procent i 2019 og til 91 procent i 2020. Andelen af hjemviste sager var i 2018 fem procent og i 2019 og 2020 fire procent. Andelen af ændrede sager

faldt lidt fra tre procent i 2018 til to procent i 2019. I 2020 har vi ændret seks procent af sagerne.

TABEL 9.3 UDFALDET AF REALITETSBEHANDLEDE SAGER DE SENESTE TRE ÅR

	Stadfæstede sager		Hjemviste sager		Ændrede sager		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
2018	392	92	22	5	12	3	426	100
2019	388	93	18	4	9	2	415	100
2020	224	91	9	4	14	6	247	100

Der er blevet påtalt sagsbehandlingsfejl i 23 ud af 247 realitetsbehandlede sager. I de 224 stadfæstede sager blev der udtalt kritik i 10 sager, hvilket svarer til fire procent, se tabel 9.4.

TABEL 9.4 KRITIK I REALITETSBEHANDLEDE SAGER

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Realitetsbehandlede sager	224	100	9	100	14	100	247	100
Antal sager med kritik	10	4	5	56	8	57	23	100
Antal sager uden kritik	214	96	4	44	6	43	224	100

Det fremgår af tabel 9.5, hvilke sagsbehandlingsfejl vi har påtalt på området i 2020. Vi har i de stadfæstede sager udtalt kritik i meget få sager. I 44 procent, svarende til fire af de hjemviste sager har vi kritiseret oplysningsgrundlaget, og i 33 procent, hvilket er i tre sager, har vi kritiseret begrundelsen.

I 36 procent af de ændrede sager har vi kritiseret Udbetaling Danmarks vejledning. Der er tale om fem sager. Manglende overholdelse af vejledningspligten bliver normalt kritiseret i de sager, hvor væsentlige dokumenter i sagen ikke er blevet oversat til et sprog, som pensionisten forstår. I 2019 skete det i én sag, svarende til 11 procent af de ændrede sager.

Vi har i to af de ændrede sager påtalt, at begrundelsen ikke var tilstrækkelig.

TABEL 9.5 FORDELINGEN AF KRITIK-EMNEORD I PROCENTER

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		Procent af de samlede realitetsbehandlede sager
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	
Ingen kritik	214	96	4	44	6	43	91
Akter	2	1	0	0	0	0	1
Begrundelse	3	1	3	33	2	14	3
Genvurdering mangelfuld	0	0	0	0	1	7	0
Habilitet	0	0	0	0	0	0	0
Klagevejledning	0	0	0	0	0	0	0
Meddelelse af afgørelsen	0	0	0	0	1	7	0
Notatpligt	0	0	0	0	0	0	0
Partshøring	0	0	0	0	0	0	0
Tidsfrister	5	2	0	0	0	0	2
Undersøgelsesprincippet (officialprincippet)	0	0	4	44	0	0	2
Vejledningspligt	0	0	0	0	5	36	2

Note: De anførte procenter ved hvert kritikemneord er i forhold til antal stadfæstede, hjemviste og ændrede sager og i forhold til realitetsbehandlede sager i alt.

Da der registreres flere kritik-emneord på samme sag bliver en sammenlægning af procenterne ofte mere end 100.

0 procent kan være udtryk for, at der er så få sager, at procenten ved nedrunding bliver 0.

Som det fremgår af tabellen nedenfor, er andelen af stadfæstede sager uden kritik steget fra 91 procent i 2018 til 98 procent i 2019, hvorefter den er faldet til 96 procent i 2020.

TABEL 9.6 STADFÆSTEDE SAGER UDEN KRITIK DE SENESTE TRE ÅR

	Stadfæstede sager uden kritik		Stadfæstede sager	
	Antal	Procent	Antal	Procent
2018	357	91	392	100
2019	381	98	388	100
2020	214	96	224	100

KAPITEL 10

Lovvalg

Kapitlet omhandler sager om lovvalg. Det drejer sig om lovvalg efter EF-forordning 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger og lovvalg efter bilaterale aftaler.

Første afsnit indeholder statistik om:

- Indkomne sager de seneste år
- Udfaldet af de realitetsbehandlede sager i de seneste år
- Kritik i realitetsbehandlede sager i 2020.

Herefter følger et afsnit om tendenser, som vi ser i sagerne om lovvalg.

SAGER OM LOVVALG I TAL

Antallet af indkomne sager er i perioden 2017 – 2019 faldet fra 31 sager i 2018 til 22 sager i 2019 og til 13 sager i 2020.

I 2020 realitetsbehandlede vi 24 sager om lovvalg. 12 sager blev stadfæstet, fire sager blev hjemvist, og otte sager ændret.

TABEL 10.1 INDKOMNE SAGER DE SENESTE TRE ÅR

År	Antal indkomne sager
2018	31
2019	22
2020	13

Tabel 10.2 viser udviklingen i antal stadfæstede, hjemviste og ændrede sager i de seneste tre år. Da der kun er realitetsbehandlet tre sager i 2018, er det ikke muligt at udlede en tendens i forhold til stadfæstede, ændrede og hjemviste sager i 2018. I 2019 er 68 procent af sagerne stadfæstet, 26 procent af sagerne er hjemvist, og fem procent af sagerne er ændret. I 2020 er 50 procent af sagerne stadfæstet, 17 procent er hjemvist, og 33 procent af sagerne er blevet ændret.

TABEL 10.2 UDFALDET AF REALITETSBEHANDLEDE SAGER DE SENESTE TRE ÅR

	Stadfæstede sager		Hjemviste sager		Ændrede sager		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
2018	1	33	0	0	2	67	3	100
2019	26	68	10	26	2	5	38	100
2020	12	50	4	17	8	33	24	100

Tabel 10.3 viser antallet af stadfæstede, hjemviste og ændrede sager, hvor Ankestyrelsen har registreret kritik i sagerne. 11 af sagerne er stadfæstet uden påtale af sagsbehandlingsfejl, hvilket svarer til 92 procent.

TABEL 10.3 KRITIK I REALITETSBEHANDLEDE SAGER

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Realitetsbehandlet	12	100	4	100	8	100	24
Antal sager med kritik	1	8	3	75	0	0	4
Antal sager uden kritik	11	92	1	25	8	100	20

Af nedenstående tabel 10.4 fremgår det, hvilke sagsbehandlingsfejl vi har påtalt i sager om lovvalg i 2020. I 83 procent af de realitetsbehandlede sager har der ikke været påtalt sagsbehandlingsfejl. Der er i to sager, hvilket svarer til otte procent af sagerne, kritiseret henholdsvis begrundelsen, og at sagerne ikke har været tilstrækkeligt oplyst (undersøgelsesprincippet).

TABEL 10.4 FORDELING AF KRITIK-EMNEORD I PROCENTER

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		Procent af del samlede antal sager
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	
Ingen kritik	11	92	1	25	8	100	83
Akter	0	0	0	0	0	0	0
Begrundelse	1	8	1	25	0	0	8
Genvurdering mangelfuld	0	0	0	0	0	0	0
Habilitet	0	0	0	0	0	0	0
Klagevejledning	0	0	0	0	0	0	0
Meddelelse af afgørelsen	0	0	0	0	0	0	0
Notatpligt	0	0	0	0	0	0	0
Partshøring	0	0	0	0	0	0	0
Tidsfrister	0	0	0	0	0	0	0
Undersøgelsesprincippet	0	0	2	50	0	0	8
Vejledningspligt	0	0	0	0	0	0	0

TENDENSER I SAGER OM LOVVALG

I 2020 har vi ændret 33 procent af sagerne om lovvalg. Det er en stigning fra fem procent i 2019.

Vi har bl.a. ændret syv sager om ansatte på boreplatforme på dansk kontinentalsokkel. Vi har vurderet, at arbejde på en boreplatform på den danske del af kontinentalsoklen må anses som arbejde i Danmark, når arbejdet består af efterforskning og/eller udnyttelse af ressourcer.

UDDRAG AF AFGØRELSE HVOR UDBETALING DANMARK ANSÅ EN BRITISK MAND FOR AT VÆRE OMFATTET AF BRITISK SOCIAL SIKRING, DA DET BÅDE ER ARBEJDSGIVERLAND OG BOPÆLSLAND

"Ankestyrelsen vurderer, at du er omfattet af de danske regler om social sikring under dit arbejde ombord på X for X i perioden fra 26. juli 2015 til 22. marts 2017 mens platformen befinder sig på dansk kontinentalsokkel i forbindelse med efterforskning og/eller udnyttelse af ressourcer.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at du er en britisk statsborger med bopæl i Storbritannien.

Vi lægger også vægt på, at du har arbejdet for X siden 10. oktober 2014, og at du har udført arbejde ombord på platformen X. X fører Liberias flag.

Vi lægger yderligere vægt på, at du den 6. september 2019 ansøgte om en afgørelse om social sikring.

Vi vurderer, at en boreplatform ikke kan betragtes som et skib omfattet af artikel 11, stk. 4 i Forordning 883/2004.

Bestemmelsen er videreført fra Forordning 1408/71, og det er ikke i forordningerne fastlagt, hvornår der er tale om et skib. I vejledningen til 1408/71 fremgår det, at arbejde på en boreplatform på den danske kontinentalsokkel skal anses som beskæftigelse på dansk område.

Det fremgår af Domstolens dom C-347/10 af 17. januar 2012 (Salemink), at arbejde på boreplatforme, som er omfattet af Havretskonventionens anvendelsesområde, således at der er tale om arbejde på faste eller flydende anlæg, der befinder sig på en medlemsstats kontinentalsokkel i forbindelse med efterforskning og/eller udnyttelse af ressourcer, anses som arbejde udført på den pågældende stats område.

I Domstolens dom C-266/13 af 19. marts 2015 (L. Kik) fastslås det, at arbejde på rørudlægger under tredjelandes flag ikke kan sidestilles med arbejde på en medlemsstats område, når den befinder sig på en medlemsstats kontinentalsokkel, idet der i den konkrete sag ikke er tale om arbejde omfattet af Havretskonventionen. Der er i sagen ikke tale om undersøgelse eller udnyttelse af ressourcer. Der er endvidere ikke tale om en kunstig ø eller installation/anlæg.

På baggrund af ovenstående vurderer vi, at arbejde på en boreplatform på den danske del af kontinentalsoklen fortsat må anses som arbejde i Danmark, når arbejdet består af efterforskning og/eller udnyttelse af ressourcer. En boreplatform kan ikke betragtes som et egentligt skib, selvom den er registreret i skibsregistret, men må betragtes som et midlertidigt fast anlæg, hvorfra der skal

uføres arbejde fra i en længere periode, i modsætning til et skib, som har til formål at flytte sig.

Det forhold, at nogle boreplatforme i dag kan være påsat motor og derfor kan flytte sig selv, når platformen skal flyttes til et nyt område, er ikke en egentlig ændring af anlæggets karakter i forhold til tidligere. Boreplatforme uden motor er hidtil blevet flyttet på anden vis eksempelvis ved hjælp af slæbebåde, og ændringen består alene i, hvordan platformen i praksis flyttes. Der er ikke umiddelbart oplysninger om, at der er sket en ændring i dag i forhold til tidligere af arbejdet på boreplatforme i undergrunden, og boreplatformene er placeret i en længere periode samme sted.

Arbejdet på en boreplatform kan derfor ikke sammenlignes med situationen i domme vedrørende skibe”

Kontanthjælpsloftet

Kapitlet omhandler sager om kontanthjælpsloftet

Første afsnit indeholder statistik om:

- Indkomne sager de seneste tre år
- Afsluttede sager i 2020
- Udfaldet af realitetsbehandlede sager de seneste tre år
- Kritik i realitetsbehandlede sager i 2020

SAGER OM KONTANTHJÆLPSLOFTET I TAL

KONTANTHJÆLPSLOFTET

Kontanthjælpsloftet er en grænse for, hvor meget en borger, der modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse, samlet set kan få i særlig støtte, boligstøtte og kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse.

Kontanthjælpsloftet blev indført den 1. oktober 2016. I 2018 modtog vi 91 sager, og i 2019 modtog vi 43 sager. I 2020 har vi modtaget 40 sager om kontanthjælpsloftet.

Udbetaling Danmark træffer afgørelse om beregningen af nedsettelsen af den samlede hjælp i henhold til kontanthjælpsloftet. Forud for Udbetaling Danmarks beregningsafgørelse træffer kommunen afgørelse om borgers indplacering under kontanthjælpsloftet. De kommunale sager om kontanthjælpsloftet er ikke omfattet af redegørelsen.

Sager vedrørende lov om en midlertidig jobpræmie til langtidsledige m.v., som var en midlertidig ordning, der løb i perioden 1. april 2017 til og med den 31. marts 2019, er blevet journaliseret under samme sagsemne som sager om kontanthjælpsloftet. Registreringspraksis har gjort, at det ikke umiddelbart var muligt at opdele de to sagsområder.

Tallene fra 2018 og i mindre grad 2019 er derfor inklusiv sager om jobpræmieordningen. I 2020 er der alene modtaget 2-3 sager om jobpræmieordningen.

TABEL 11.1 INDKOMNE SAGER DE SENESTE TRE ÅR

År	Antal indkomne sager
2018	91
2019	43
2020	40

Vi afsluttede 42 sager om kontanthjælpsloftet i 2020. Af de 42 sager blev 36 sager realitetsbehandlet, og seks sager blev afvist eller bortfaldt.

Det store fald i antallet af indkomne og afgjorte sager fra 2018 til 2020 skyldes, at sager vedrørende målgruppen for jobpræmieordningen især blev modtaget og afgjort i 2018.

Vi har i 2020 afgjort fire sager om jobpræmieordningen.

TABEL 11.2 AFSLUTTEDE SAGER I 2020

	Realitetsbehandlet		Afvist/bortfaldet		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Afsluttede sager i 2020	36	86	6	14	42

Vi stadfæstede i 2020 alle de 36 sager, der blev realitetsbehandlet.

Der blev påtalt sagsbehandlingsfejl i tre procent af sagerne, hvilket svarer til én sag. I 2019 udtalte vi kritik i 44 procent af alle de realitetsbehandlede sager og i 27 procent af de stadfæstede sager.

TABEL 11.3 KRITIK I REALITETSBEHANDLEDE SAGER

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		I alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Realitetsbehandlede sager	36	100	0	0	0	0	36
Antal sager med kritik	1	3	0	0	0	0	1
Antal sager uden kritik	35	97	0	0	0	0	35

Registreringen af kritik-emneord fremgår af tabellen nedenfor. Som det fremgår er der i én sag udtalt kritik af, at genvurderingsfristen på fire uger ikke er overholdt.

TABEL 11.4 FORDELING AF KRITIK-EMNEORD

	Stadfæstelse		Hjemvisning		Ændring		Procent af det samlede antal sager
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Procent
Ingen kritik	35	97	0	0	0	0	97
Akter	0	0	0	0	0	0	0
Begrundelse	0	0	0	0	0	0	0
Genvurdering mangelfuld	0	0	0	0	0	0	0
Habilitet	0	0	0	0	0	0	0
Klagevejledning	0	0	0	0	0	0	0
Meddelelse af afgørelsen	0	0	0	0	0	0	0
Notatpligt	0	0	0	0	0	0	0
Partshøring	0	0	0	0	0	0	0
Tidsfrister	1	3	0	0	0	0	3
Undersøgelsesprincippet	0	0	0	0	0	0	0
Vejledningspligt	0	0	0	0	0	0	0

Note: De anførte procenter ved hvert kritikemneord er i forhold til antal stadfæstede, hjemviste og ændrede sager og i forhold til realtetsbehandlede sager i alt.

TENDENSER PÅ OMRÅDET KONTANTHJÆLPSLOFTET

Opfølgning på tendenser beskrevet i redegørelsen for 2019

I redegørelsen for 2019 beskrev vi, at der også i 2019 var blevet udtalt kritik af mangelfuld begrundelse i et stort antal sager. Dette skyldtes fortsat, at Udbetaling Danmarks henvisning til de regler, som afgørelsen var truffet efter, var mangelfuld.

I 2020 har vi ikke kritiseret begrundelsen.

I 2019 udtalte vi i 37 procent af de samlede sager kritik af tidsfrister. I langt de fleste af sagerne skyldes det kritik af manglende overholdelse af fire-ugers fristen for genvurdering. I 2020 er det sket i tre procent af sagerne svarende til én sag.

Bag om tallene

Ankestyrelsen behandler klagesager fra Udbetaling Danmark om barselsdagpenge, boligstøtte, børnetilskud, forskudsvis udlægning af børnebidrag, opkrævning af bidrag, børn- og ungeydelse, lovvalg, national pension, international pension, reintegrationsbistand, efterlevelseshjælp, hjælp til forsørgelse af danske statsborgere i udlandet, delpension, fleksydelse, kontanthjælpsloftet og sygedagpengeforsikring.

Udbetaling Danmark har siden oktober 2012 fået overført områder, som tidligere har været varetaget af andre myndigheder. De første områder blev overført fra kommunerne i 2012 og 2013. I juni 2013 fik Udbetaling Danmark overført Pensionsstyrelsens opgaver. I maj 2015 fik Udbetaling Danmark overført yderligere tre mindre områder fra kommunerne med Ankestyrelsen som klageinstans. Det drejer sig om efterlevelseshjælp, delpension og fleksydelse. I 2016 fik Udbetaling Danmark nye opgaver i forbindelse med, at kontanthjælpsloftet blev indført. Den 1. oktober 2016 blev der indført klageadgang i sager om sygedagpengeforsikring. Vi har ikke modtaget sager herom.

Redegørelserne for 2013 og 2014 indeholdt statistik over sager med kommunerne og Pensionsstyrelsen som underinstans. I tallene fra 2015 og frem har vi kun medtaget sager, hvor Udbetaling Danmark er registreret som underinstans.

Vi har fra 2015 ført statistik over, hvor mange sager vi har påtalt sagsbehandlingsfejl i. Det har vi bl.a. gjort for at vise, i hvilket omfang der laves fejl i sager, som vi stadfæster. Fra 2016 har vi også registreret, hvilke typer af sagsbehandlingsfejl, vi har påtalt i sagerne.

BILAG 2

Samarbejdet med Udbetaling Danmark

MØDEVIRKSOMHED

Ankestyrelsen har en fast og struktureret mødevirksomhed med Udbetaling Danmark. Der er tale om to forskellige mødetyper. Der udarbejdes alene egne referater fra møderne.

ERFA-MØDER

En gang i kvartalet holdes der ERFA-møder på hvert af de store sagsområder – dvs. boligstøtte, pension, familieydelse og barsel. Derudover holdes der møde vedrørende opkrævning tre gange om året.

ERFA-møder er på sagsbehandler og konsulentniveau. Fra Udbetaling Danmark deltager også sektions- og afdelingschef afhængig af sagsområde.

Formålet med disse møder er at drøfte og afklare principielle og generelle spørgsmål på sagsområdet, drøfte tendenser og temaer, som Ankestyrelsen ser i klagesagerne på sagsområdet og drøfte tværgående problemstillinger og afklaringer, som har relevans for sagsområdet. Ankestyrelsen orienterer om kommende principafgørelser på sagsområdet. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering deltager også.

KOORDINERINGS-MØDER

Fire gange om året holdes der Koordineringsmøder. Møderne er ikke sagsområdeopdelt, men går på tværs af sagsområderne.

Koordineringsmøder er på konsulent og ankechefniveau. Fra Udbetaling Danmark deltager sektions- og afdelingschefer og vicedirektør.

Formålet med disse møder er at samle op på principielle problemstillinger fra de store sagsområder (fx fra ERFA-møderne), drøfte og afklare principielle og generelle spørgsmål samt problemstillinger, som har tværgående relevans, og som derefter skal på ERFA-møder på sagsområderne, drøfte tendenser og temaer, som Ankestyrelsen ser på tværs af klagesagerne, orientering fra Ankestyrelsen om kommende principafgørelser på hele Udbetaling Danmark-området, og følge op på tendenser i forhold til den årlige redegørelse fra Ankestyrelsen. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering deltager også.

OVERSIGTER OVER KRITIKEMNEORD

Siden 3. kvartal 2017 har vi fremsendt kvartalsvise oversigter til Udbetaling Danmark over de påtalte formelle fejl – kritikemneord - i Udbetaling Danmarks sagsbehandling. Fejlene registreres i forbindelse med vores afgørelse af sagerne.

Udbetaling Danmark har ønsket at oversigterne fremsendes løbende, således at de kan anvendes som led i den interne læring.

BILAG 3

Principafgørelser

I 2020 har vi offentliggjort én principmeddelelse på baggrund af afgørelser fra Udbetaling Danmark.

De er anført nedenfor med link til retsinformation.

Ankestyrelsens principmeddelelse 40-20 om børnetilskud - enlig forsørger - sammenblandet økonomi - fælles konto - købt bolig sammen

<https://www.retsinformation.dk/eli/accn/W20201000325>